

**T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MUSİKİSİ ANASANAT DALI**

EROL DERAN'IN KANUN İLE ESER İCRASININ ÖZELLİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Serkan Mesut HALİLİ

Danışmanı

San. Öğr. Gör. A. Feridun ÖNEY

İstanbul, 2013

ÖNSÖZ

Bu çalışma, T.C.Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Musikisi Anasanat Dalı Programında “Yüksek Lisans “ tezi olarak hazırlanmıştır. Çalışmada, Erol DERAN ile ilgili veriler ve icra özelliklerine yönelik somut değerleri tanıtmak amaçlanmıştır. Türk musikisinin kendine özel ses sistemi ve makamların oluşumunda kullanılan perdelerin icrasındaki farklılıklar,hanende ve sazendeler açısından ayırıcı özelliklere haizdir. İşte bu hususta çalışmanın temel alındığı nokta da kendini konu başlığı ile (Erol DERAN'ın Kanun ile İcra Özellikleri) belli etmektedir.

Çalışmalarım boyunca yardımlarını esirgemeyen Danışman Hocam San. Öğr. Gör. Feridun ÖNEY'e, konservatuvar eğitimim süresince benden desteğini, sabrını ve bilgisini sakınmayan değerli hocam Prof.Dr. Erol DERAN'a ve bu çalışmanın son şeklini almasında değerli fikir ve ikazları ile beni yönlendiren tez jüri üyeleri Doç.Dr. Pınar SOMAKÇI ve Yrd.Doç.Çetin KÖRÜKÇÜ hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

İstanbul, 2013

Serkan Mesut HALİLİ

İÇİNDEKİLER:

	<u>Sayfa no:</u>
ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
1.GİRİŞ.....	1
2. EROL DERAN	2
2.1. Soyağacı.....	2
2.2. Hayatı.....	2
2.3. Müzik Öğrenimi ve Ünvanları.....	4
2.4. Görevleri.....	8
2.4.1. Bölüm Başkanlıkları.....	8
2.4.2. Anabilim /Anasanat Dalı Başkanlıkları.....	8
2.4.3. Kurul Üyelikleri.....	8
2.5. Erol Deran Hakkında Bazı Musikişinasların Görüşleri.....	9
2.5.1. Nevzat Atlığ.....	9
2.5.2. Alaeddin Yavaşca.....	9
2.5.3. Selahattin İcli.....	10
2.5.4. Mutlu Torun.....	11
2.5.5. Fikret Kutluğ.....	15
2.5.6. Nevzat Sumer.....	15
2.5.7. Sadun Aksüt.....	16
2.5.8. Fatma Gökdel.....	17
2.5.9. Serkan Mesut Halili.....	18

3. TÜRK MAKAM MUSİKİSİNE KATKILARI	19
3.1. Plak, Kaset ve CD'leri	19
3.1.1. Vosporus (Long Play)	19
3.1.1.1. Solo Taksim 1	19
3.1.1.2. Solo Taksim 2	19
3.1.2. La Turquie – Musique Et Traditions Populaires Des Turcs	20
3.1.3. Kanun Soloları	20
3.1.4. Kanun Soloları	20
3.1.5. KANONAKI: The Mystagogy Of Plastery	20
3.1.6. Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II	20
3.1.6.1. Solo Taksim I	21
3.1.6.2. Solo Taksim II	21
3.1.7. Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) III	21
3.1.8. Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) IV	22
3.2. ‘Türk Mûsikisinde Eğitiminde Usta-Çırak İlişkisi ve Akademik Kariyer’ adlı Makalesi	22
3.3. ‘Türk Mûsikisinde Klâsik Formdaki Eserlerin Kânun İle İcrası Üzerine Bazı Düşünceler’ adlı Bildirisi	26
3.4. Besteciliği	28
3.5. Konserler ve Festivaller	35
3.5.1. Yurt İçinde Katıldığı Konserler ve Festivaller	35
3.5.2. Yurt Dışında Katıldığı Konserler ve Festivaller	36
3.6. Hakkında Çıkan Yazılar	37
3.6.1. Dergi Makaleleri	37
3.6.2. Gazete Makaleleri	37
3.6.2.1. Yazarı belirtilmiş Gazete Makaleleri	37
3.6.2.2. Yazarı belirtilmemiş Gazete Makaleleri	37
4. EROL DERAN’IN KANUN İCRASININ ÖZELLİKLERİ, ANALİZİ VE GENEL DEĞERLENDİRME	38

4.1. Acemaşiran Peşrevinin İcra Analizi.....	38
4.2. Ferahfeza Evferinin İcra Analizi.....	42
4.3. Ferahfeza Son Peşrevin İcra Analizi.....	44
5.SONUÇ.....	48
6. KAYNAKÇA.....	49
6.1. Kitaplar ve Makaleler.....	49
6.2. Gazete Makaleleri.....	50
6.3. Özel Görüşmeler.....	50
6.4. Diskografi.....	50
7. EKLER.....	52
7.1. CD ve Kaset Kapakları.....	52
7.2. Yazılı Basında Hakkında Çıkan Yazılar.....	55
7.3. Katıldığı Konser ve Festivallerin Afiş ve Programları.....	58
7.4. Plak Kapakları.....	66
8. ÖZGEÇMİŞ.....	68

ŞEKİLLER LİSTESİ:

Sayfa No:

Erol Deran Soyağacı[fotoğraf]. Altuntaş, T. (2006). <i>Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları</i> . Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, s.2.....	2
Erol Deran. age. s. 3	3
Erol Deran babası Burhanettin Deran ile. age. s. 4.....	4
Doğan Deran, Burhanettin Deran ve Erol Deran. age. s. 5.....	4
Doğan Deran, Erol Deran ve Yücel Deran. age. s. 5.....	5
Erol Deran bir çalışması ile. Age. s. 6.....	5
Doçentlik ünvanını aldığı gösteren belge.....	6
Profesörlük atama belgesi.....	7
Demedim mi [nota]. Erol Deran'ın kendi nota arşivinden.....	29-34
Acemaşiran Peşrev [nota].Erol Deran'ın kendi nota arşivinden.....	38-40
Ferahfeza Evfer [nota] Erol Deran'ın kendi nota arşivinden.....	42-43
Ferahfeza Son Peşrev.....	44-46
CD ve Kaset Kapakları [fotokopi] Altuntaş, T. (2006), s. 44-46.....	52-54
Yazılı Basında Hakkında Çıkan Yazılar [fotokopi]. age s.47-49.....	55-57
Katıldığı Konser ve Festivallerin Afiş ve Programları [fotokopi]. age. s. 50-62.....	58-65
Plak Kapakları [fotokopi] age. s. 63-64.....	66-67

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANASANATDALI

Adı ve Soyadı : Serkan Mesut HALİLİ
Anabilim Dalı : Sosyal Bilimler
Programı : Türk Müziği
Tez Danışmanı : San. Öğr. Gör. Feridun ÖNEY
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Mayıs 2013

EROL DERAN’IN KANUN İLE ESER İCRASININ ÖZELLİKLERİ

ÖZET

Bu araştırmada; Prof. Erol DERAN’ın biyografisi ve özellikle kanun sazı ile eser icrasındaki özellikler sunulmaya çalışılmıştır.Yazılı ve yayımlanmış kaynakların yanı sıra, özel görüşmelerden faydalanılarak Prof. Erol DERAN’ın sanatı, müzisyenliği ve akademisyenliği yansıtılmak amaçlanmış olup bu doğrultuda bibliyografi ve diskografilerin yanı sıra Türk makam müziğine katkıları ve kanun icra kayıtlarının notaya alınmak sureti ile yapılan analizler ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Çalışmada hedeflenen bir başka olgu da; öğrencilikten icracılığa, icracılıktan sanatçılığa ve akademisyenliğe, eğitimdenliğe kadar katedilen müzikal evrim süreçleri Prof. Erol DERAN’ın şahsında örneklendirilmiştir.

**T.C.
HALIC UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
TURKISH MUSIC PROGRAM**

Name and Surname : Serkan Mesut HALILI
Field : Social Sciences
Program : Turkish Music
Supervisor : Lecturer Feridun ÖNEY
Degree Awarded and Date : Master – May 2013

**THE CHARACTERISTICS OF THE KANUN PERFORMANCES OF
EROL DERAN**

ABSTRACT

This thesis is a study on the life and kanun performance of Erol Deran.

Drawing on a wide spectrum of written and oral sources the thesis investigates the musical, artistic and academic career of Erol Deran and presents a comprehensive bibliography and discography of Deran's musical and academic output. The thesis also presents an evaluation of the influence of Erol Deran on Turkish classical music in general as well as an analysis of the artist's methods of musical transcription and notation.

In addition to the study of the oeuvre and academic output of Erol Deran, the thesis sheds light on the processes of musical education in the framework of Turkish classical music through the example of the artist's personal evolution from a music student to a renowned performing artist and scholar.

1. GİRİŞ

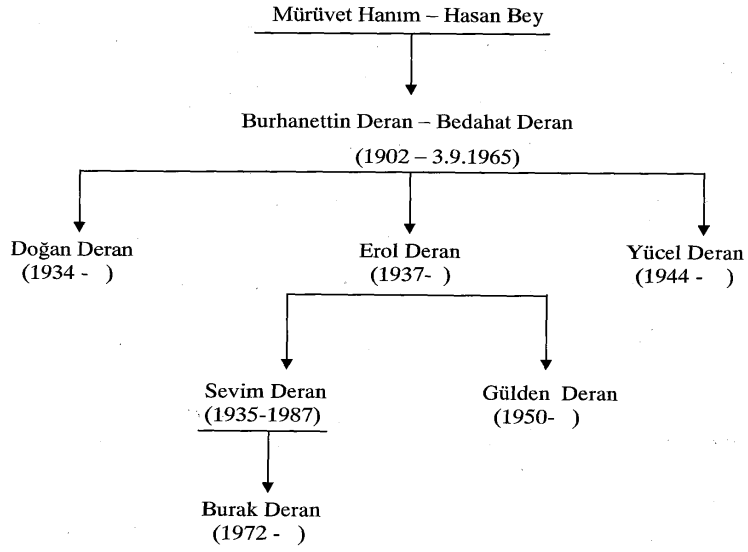
Ritm ve melodi müziğin vazgeçilmez temel unsurlarıdır. Formların zenginliği ise söz konusu müziğin gelişmişliğinin somut göstergesidir. Başlangıcından günümüze kadar müziğin gelişiminde musikişinasların rolü yadsınamaz.

Cumhuriyet döneminin yetiştirmiş olduğu en önemli kanun sanatçılarından biri olan Erol DERAN, kanun icracılığının yanı sıra özellikle eğitimci vasfı ile de dikkat çekmektedir. 1976 yılında eğitim ve öğretime başlayan Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı ve buna paralel olarak İstanbul Radyosundaki icra ve musiki eğitiminde de Erol DERAN'ın yetiştirmiş olduğu öğrencilerin varlığı yeni yetişen müzik mensupları için çok önemli bir kaynak teşkil etmiştir. Erol DERAN, Müzik sanatının yanı sıra bilgi birikimi ile dolu olduğu Resim sanatını da adeta musiki sanatı ile birleştirmiş; gerek icracılığı ve gerekse yetiştirdiği öğrencilerinin icra sırasındaki vücut dillerindeki özellikler, hocamıza haiz olan uslup ve tavrın somut bir göstergesidir.

Yüksek Lisans çalışmasında sırasıyla Erol DERAN'ın hayatı, müzik öğrenimi, sahip olduğu ünvanlar, almış olduğu görevler, bazı musikişinasların kendisi hakkındaki görüşleri, Türk makam müziğine katkıları ve kanun icrasındaki ayırıcı özellikleri icra kayıtlarının notaya alınmak suretiyle ayrıntılı olarak incelenmeye çalışılmıştır.

2. EROL DERAN

2.1. Soyağacı:

2.1.

2.2. Hayatı

Erol Deran 05.07.1937 tarihinde Ankara Polatlı'da doğdu. Babası Burhanettin Deran, Annesi Bedahet Deran'di. Babasının subay olması nedeniyle ilk öğrenimine 1943-45 yılları arasında Gaziantep İslahiye ilk okulunda başladı.

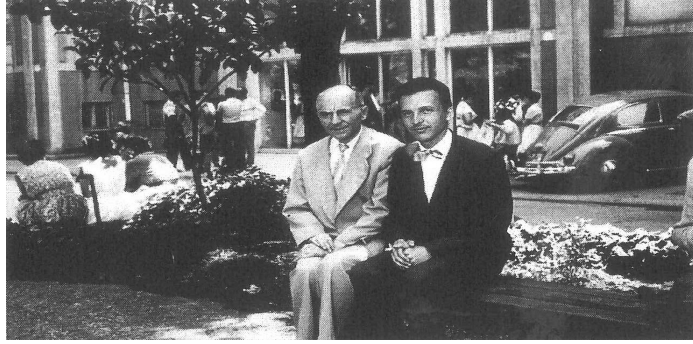

2.2. Erol Deran

1945-47 yılında Balıkesir 6 Eylül ilkokulunda ilköğrenimi tamamladı. 1947-49 yılları arasında Erzurum Fevzi Çakmak Lisesi orta kısmına başlayıp 1950-52 yılları arasında Çanakkale Lisesinde ortaöğrenimini sürdürdü. Babası Burhanettin Bey'in Tuğgenerallikten emekliye ayrılması üzerine ailesiyle birlikte İstanbul'a gelerek 1954-57 yılları arasında Beyoğlu Atatürk Erkek Lisesinde eğitimine devam etti. 1957 yılında M.E.B. Güzel Sanatlar Akademisi (Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi) Güzel Sanatlar Bölümünü kazandı. 1960 yılında Sebih Güzel Kumaş desenleri atölyesinden mezun oldu. Akademi eğitim döneminde Prof. Sabrî Berkeî ve Prof. Cehver Bozkurt atölyelerinde resim çalışmalarında bulundu. Güzel Sanatlar Akademisinde öğrenci iken 1957 yılında İstanbul Radyosu kanun sanatçısı olarak göreve başladı("Büyük Türk Ansiklopedisi", 1990). 1961-1963 yılları arasında askerlik görevini Ankara'da Yedek Subay olarak yaptı. 1963 yılından itibaren 1968 yılına kadar kanun sanatçılığını Ankara Radyosu'nda sürdürdü. 1964 yılında ses sanatçısı Sevim Deran ile evlendi. Sevim Deran ile olan evliliğinden Burak Deran adında bir oğlu vardır. 1975 yılında kurulan İstanbul Türk Müsikîsi Devlet Konservatuarı'na Öğretim Görevliliğine başladı. Deran, ikinci evliliğini 15.5.1990 tarihinde Gülden Turan hanımla yaptı.(Deran, E. (2004)).

2.3. Müzik Öğrenimi ve Ünvanları

İlk müzik derslerini subay ve bestekâr olan babası Burhanettin Deran'dan aldı. Erol Deran'la yapılan röportajdan öğrenildiği üzere Burhanettin Deran kanun haricinde ud, keman ve tanbur çalardı. Burhanettin Deran'ın 63 eseri olduğu bilinmektedir. Eserleri içerisinde en bilineni Hicaz Düyek eseridir. (Pınarın başında su verdim içtim, "Ayşem")

2.3. Erol Deran babası Burhanettin Deran ile.

Deran küçük yaşında evde musikiyle tanışmıştır. Ancak 1949 yılında Erzurum'dayken babasının bir mandolinle eve gelmesi üzerine 12 yaşındayken ilk icracılığma başlamış olur. Abisi Doğan Deran keman, babası Burhanettin Bey tanbur ve babasının isteği üzerine Erol Deran'a ud verilir ve aile içerisinde müzik hayatına böylece katılmış oldu.

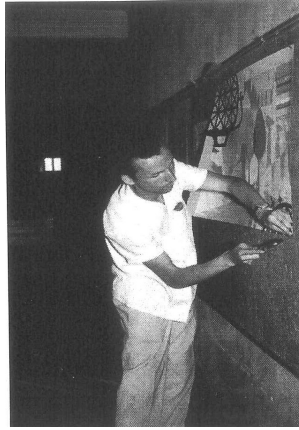
2.4. Doğan Deran, Burhanettin Deran ve Erol Deran

Daha sonra kardeşi Yücel Deran ud ile bu hayata katılmıştır. Deran bu dönemlerde kanun çalgısının tınısını duyar ve hayran olur. Babası onun bu ilgisi üzerine ona bir kanun satın alır ve ona hediye eder. Böylece kanun çalgısıyla tanışmış olur.

2.5. Doğan Deran, Erol Deran ve Yücel Deran

Yine Erzurum'da yaşadığı yıllarda müstakil evlerinin tavan arasında kanun çalışmasına devam ederken bir yandan da resim sanatına başlar. Hayatı boyunca iki sanat dalı, resim ve müzik birlikte devam edecektir.

2.6. Erol Deran bir çalışması ile

Bu soruya Deran, Ayla Ersoy (Ersoy, A. 1986) ile yaptığı röportajda şöyle cevap vermektedir: "Resim mi, müzik mi?" sorusunu ikisi de diye cevaplıyor Deran.

Renklerle sesleri benliğinde birleştirmiş birbirinden ayıramadan.onun yaşam mekanizması resim ve müzikle dengelenmekte. Müzik yazmak, müzik dinlemek, doğaya çıkıp resim çalışmak, denizi, güneşi, evleri, ağaçları tuval üzerinde doğanın nesnel görüntüleri ile yeniden yaratmak. Yaşamak bu Erol Deran için.

26 Ocak 1988 tarihinde Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Mızraplı Çalgılar Ana Sanat Dalı Doçentliği'ne sözleşmeli statüde atanmıştır.

T. C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

Sayı : APK 08/03-051 3714

İADELİ TAAHHÜTLÜ
Ankara

Konu : Öğr. Üye, Yüks. ve Atanma hk. 10.03.88* 5478

Sayın Doç. Erol Deran
İstanbul Teknik Üniversitesi
Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı
Öğretim Üyesi

İSTANBUL

2809 Sayılı Kanun'un geçici 10.maddesi ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre Üniversitelerarası Kurul'un 28 Aralık 1987 tarihli toplantısında doçentliğe yükseltilme ve atanması önerilen Erol Deran'ın durumu görülmüş ve konunun incelenmesi için kurulmuş bulunan komisyonun raporu da gözönünde tutularak Erol Deran'ın doçentliğe yükseltilmesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Mus.Dev.Kons.Mızraplı Çalgılar Anasanat Dalı doçentliğine Sözleşmeli Statüde atanması Yürütme Kurulunun 26 Ocak 1988 tarihli toplantısında uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Uygur TAZEBAY
Başkan Vekili

DAĞITIM

Gereği için

İstanbul Teknik Üniversitesi
Rektörlüğüne

Bilgi için

Doç.Erol Deran'a
İstanbul Teknik Üniv.
Türk Musikisi Devl.Kons.Öğr.üyesi

2.7. Doçentlik unvanını aldığı gösteren belge

20.06.2002 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet konservatuarı Çalgı Eğitimi Mızraplı Çalgılar Ana Sanat Dalına Profesör olarak atanmıştır.

İ T Ü

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

SAYI : B.30.2.İTÜ.0.70.00.01/043-02/ 6008

KONU : Profesör kadrosuna atama

24 HAZ 2002

TURK MUSIKISI DEVLET KONS. MÜD.

Üniversitemiz Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Çalgı Eğitimi Mızraplı Çalgılar Anabilim Dalında açık bulunan 1 adet Profesör kadrosuna yükseltilerek atanmak üzere başvuran Doç.Erol DERAN'ın Yönetim Kurulunun 20.6.2002 günlü, 563. toplantısında alınan karar da gözönüne alınarak 2547 Sayılı Kanununun 26.maddesi uyarınca anılan Profesör kadrosuna yükseltilerek atanması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr.Gülsün SAĞLAMER
Rektör ✓.

EKLER :

Ek 1- Üniversite Yönetim Kurulu
Karar Örneği (1 adet-1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği : Bilgi :
Personel Daire Başkanlığı / Türk Musikisi Devlet Kons.Müd.
Doç.Dr.Erol DERAN

İ.T.Ü. Türk Musikisi Devlet Konservatuarı	
Tarih :	28 Haziran 2002
Sayı :	70000/21/008/2270

Personel
28.6.2002

2.8. Profesörlük atama belgesi

2.4. Görevleri

İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarında çalıştığı yıllar boyunca pek çok önemli akademik ve idari görevleri başarıyla sürdürmüştür. Bu görevleri üç kategoride inceleyebiliriz. 1. Bölüm Başkanlıkları, 2. Anasanat dalı başkanlıkları ve 3. Kurul Üyelikleri

2.4.1. Bölüm Başkanlıkları

Bunlar arasında 1989-1995 yılları arasında Çalgı Yapım Bölümü Başkanlığı, 1995 - 1997 yılları arasında Ses Eğitimi Bölümü Başkanlığı, 1997- 2000 yılına kadar geçen sürede Temel Bilimler Bölümü Başkanlığı, 2000-2001 yılı arasında yine Çalgı Eğitimi Bölümü Başkanlığı görevlerine getirilmiştir.

2.4.2. Anabilim /Anasanat Dalı Başkanlıkları

2000-2001 yılları arasında Çalgı Eğitimi Bölümü Mızraplı Çalgılar Ana Sanat Dalı Başkanlığı, 1997-2000 yılları arasında ise Temel Bilimler Bölümü Türk Sanat Müziği Ana Sanat Dalı Başkanlığı yapmıştır.

2.4.3. Kurul Üyelikleri

1998 -2001 yılları arasında Konservatuar Bilim ve Sanat Kurulu Üyeliği ve 1997-2000 Sosyal Bilimler Enstitüsü Enstitü Kurulu Üyeliği 1988-2000 yılları arasında Konservatuar Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmuştur (Deran, E. 2004).

2.5. Erol Deran Hakkında Bazı Musikişinasların Görüşleri

2.5.1. Nevzat Atlığ

“Erol Deran’ı 1957 yılında İstanbul Radyosu saz sanatçılığı sınavları sırasında tanıdım. Henüz lise tahsilini bitirmiş bir gencin sazında radyo yayınlarına sazende olarak katılabilecek bir düzeye eriştiğini görmekten memnun olmuşum.

Erol Deran İstanbul ve daha sonra Ankara radyolarında uzun süre dönemin güçlü saz sanatçıları ile beraber oldu. Sazında virtüzlük derecesine kısa zamanda ulaştı.

Türk Musikisi Devlet Konservatuarı’nda yetiştirdiği öğrencileri ile hocalığı yönünden de ne kadar iftihar etse azdır.

Türk musikisi sanatına daha nice yıllar hizmet edeceği inancı ile kendisine başarı ve sağlık dileklerimi sunuyorum.”(Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.2. Alaeddin Yavaşca

“Günler, aylar, yıllar öyle hızlı geçiyor ki, geriye dönüp baktığımda 1955-56 yıllarında ki bir tablo, daha dün gibi, bütün netliği ile gözlerimin önünde canlanıyor.

17-18 yaşlarında, çekingen, ama azimli bir genç elinde eksik mandallı kanunu ile, aynı yaşlardaki mûsiki heveslisi bir gurubun içinde, komşumuz olan bir evdeki toplantıya geliyor. Gurup belli günlerde şevkle çalışıyor. Bu çekingen ve azimli genç, besteleriyle tanıdığımız, Burhaneddin deran Paşa'nın oğlu Erol Deran'dır. Geçen zaman içinde bir gün, Ankara Radyo'sundaki müzik yayını dinlerken, sâzendelerin isimleri arasında kanun san'atkarı olarak tanıdık bir isim anons edildi. Böylelikle dünkü genç çocuk Erol'un solo'ya refakat edenlerin arasında yer alması beni çok duygulandırdı.

Yıllar sonra rahmetli eşi Sevim Deran'la İstanbul'a geldiklerinde yakınlığımız daha da arttı. Hele oğlu Burak'ın ebe babası olmam, bizleri bir aile bireyleri gibi bağladı.

Radyodaki seanslarımda ve verdiğim bir çok sahne konserlerimde, özel kayıtlarımda Erol bana refakat etmiş, taksimleriyle bu çalışmalarda nitelikli katkılar sağlamıştır. Yeni cici eşiyle Bodrum Hekirriköy'de yerleşmeleri, hiç olmazsa yaz günlerinde, bize komşu olma zevkini yaşattı.

Öğretim kadrosunda, aynı ünvanla öğretim üyesi olarak çalışmaktayız. Güzel San'atlar'dan mezun olan Erol, sana'tın her dalında yetenek taşıyan bir yapıya sahiptir. Türkiye'mizde çok önemli ressamlar arasında yer almıştır.

Onu yakından tanımayanların bilmediği, esprileriyle, taklitleriyle, şakalarıyla, ve mimikleriyle dört başı mamur aktör niteliği taşıyan özel bir vasfı da vardır.

Kanun sazındaki uslûp ve maharetine gelince, akan sular onu dinlemek ve havasına girmek için durur ve sessizliğe bürünür. Herkes bir enstrüman çalıp bir virtuoze bile kazanabilir ama Erol sazını yaşar, saziyle konuşur, sazını duyar ve duyurur. O sazında meltemle esen rüzgârda yakamoz görüntüsünde kıpırdaşan deniz gibidir. Onda tellere hükmeden bir duygu akışı vardır. Ruhundaki zarafet, mızrabından çıkan büyüleyici seslere âhenk verir. Artık o bir refâkat sazı değildir. O, san'atında kendini yaşayan solist bir san'atkârdır ve gönüllerimizde tahtını kurmuş bir ustadır. Var olsun, daha pek çok yıllar san'at dünyamızı süslemeye devam etsin.”(Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.3. Selahattin İçli

“Erol Deran, güzel san'atların bulunduğu bir kişilik sahibidir. Enerjilerin birikime dönüştüğü gibi Erol'da zevkler müziğe, müzik zevklere resime ufuk açmaktadır.

Onun kanun icrasında cambazlığa yer yoktur. Kalıba rağbet yoktur. O, bir “taksim kompozisyonu” ustasıdır.” (Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik*

2.5.4. Mutlu Torun

“Şimdi Erol Deran’ın genel şahsiyetiyle ilgili değilde eser icrasıyla ilgili bir çalışma yapıldığına göre bu konuda aklıma gelenleri söyleyeyim. Bunu ben aslında konuşma olarak daha iyi olacak diye düşünüyorum. Oturupta yazsaydım daha bürokratik bir şeyler çıkardı ama benim bildiğim Erol Deran hayat adamıdır, uygulama adamıdır. Dolayısıyla bende şimdi onun yöntemiyle konuşayım. Bir icracının en önce insanın kulağına çarpan tarafı veya dikkati çeken tarafı onun çıkardığı sestir. Tabi bilindiği gibi şarkı söyleyenler sesini doğuştan getirir ama enstrüman çalan araştırma yapıp ve istediği sesi arayabilir, bulur tekrar arar tekrar bulur tekrar arar. Bazıları bulmuştur öyle gider bazıları devamlı arar. Erol Deran arayanlardan birisidir. Çıkarttığı ses bize çok iyi geliyor ama yinede arıyor. Dolayısıyla bence ilk özelliği kanunundan çıkan sesin bir tınısı karakteridir, bu bir genel olarak sestem bahsediyorum. Ama başka bir şey daha var herhangi bir eserin belli bir noktasında bizim düşündüğümüz bu Erol Deran’ın sesidir dediğimiz sesin çok daha farklı halde hale gelmiş şeklini duyabiliriz. Mesela çok metalik çalabilir, bir yerde yuvarlak sesi arayabilir. Bu da her eserin her noktasında aynı ses rengi yerine daha değişik tınıları aradığını gösterir. Bu mühim bir şeydir. Bizde çok fazla kaile alınmayan, mesela gitar içinde mühim bir şeydir bu Erol mesela daha metalik çalmayıp pontiçello köprüden çalmak falan dinler. Bunun araştırımını yapan Erol Deran ses meselesinde teknik olarak şunu söyleyebilirim. Pek çok kanuni çok fazla teknik gösterişi olan bir icra şekli ortaya koyar. Erol Deran bunların hevesinde değildir. Teknik gösterişin cambazlığın hizmetinde değil Erol’da ifadenin hizmetindedir teknik. Öyle bir teknik kullanayım ki biraz daha ifadeli bir ses olsun onun amacı budur. Bu da bir tekniktir insanların çok fark etmedikleri bir teknik yani teknik deyince yanlış olarak ajilite derler aceleyle ilgisi yok ajil den gelen bir kelime. Hızlı çalmayı teknik zannederler. Bu da bir teknik ama ifadeli çalmak ayrı bir tekniktir. Birde bizim üslubumuzda olan süslemeler fiske glissando buna benzer ifade

şekillerinin kullanılmasında ayrı bir tekniktir. Geleneğimizdeki üslubun müziğe aksetmesini sağlayan bir teknik var, bir de ifadenin duyguların müziğe aksetmesini sağlayan bir teknik var. Erol Deran bu ikisinin peşindedir. Ben çok iyi bilirim bir eserin şurasını şöyle mi yapsak böyle mi yapsak diye çalıştığını söyler hem beraber çalışmalarımız sırasında bu da olmuştur. Bosphorus'un birçok çalışmasında olduk. Konserlerde olduk. Bunlardan çalışma sırasındaki hallerini iyice takip edip söyleyebilsem sana yeterli olabilir. Onun bir takım şeyleri vardır. Mesela koşup ifadenin gitmesi onun hiç işi değildir. Ama zaman zaman ağırlaşabilir. Demek ki tempoyu biraz daha ağırlaştırabiliyor zaman zaman. Bunun gibi ille de bir belli temponun içinde olmak değil değerlerin biraz daha salınımları olmasını da sever. Birde resme benzettiği bir şey vardır. Resimde siyah beyaz belli bir değeri taşıyorsa müzikte de es onun gibi belli bir değeri vardır. Onun için o esi yapmak gerekir diye söyler. Böyle tarafları vardır. Şeylerin tariflerinde mesela bu ağır olacak ama ritimli olacak böyle şeyleri vardır. Yani hızlı ama hızlı gibi değil falan böyle hoş şeyleri vardır. Bunları gruptaki yani Bosphorus'taki arkadaşlara o düşüncelerini söyler ve bazen de bir enstrümanın solo yapması gerekir onda da söyler böyle olması daha iyi olur falan diye ama bunlarda hiçbir zaman empoze eden hoca gibi değil de onu çok zarafetle söyler insanların alınmasını istemez. Böyle bir tarafıda var. Bu karakteride eser icra ile ilgili çünkü eser icra dediğiniz zaman ille kanunun kendi başına icrası değil burda mesela Nevzad Atlığ'ın, Alaeddin Yavaşca'nın koro yönetimi diye düşünebilirsiniz. Burda da Bosphorus grubunun elde edeceği müziğin arayışı var. Erol bunu düşünüp bir parça için söylediği zaman bunu anlatma şeklide müziğe tesir eder. Yani birisine söyleyipte bu böyle olacak niye böyle yaptın ritme dikkat etmedin falan gibi söylese kırılacaktır adam ve müzik iyi çıkmayabilir. Bir başka şey daha söylemem lazım taksimleriyle aslında Erol Deran tanınır. Taksimlerinin güzelliğiyle tesirli oluşuyla farklı renkleriyle tanınır. Taksimleri incelerken şöyle bir görüşe açısında olmamız lazım. Bunların her taksiminde bir kompozisyon tarafı vardır. Birde onun çalınma tarafı vardır. Tabi hepsi beraber doğar ama beraber akış içinde gelir ama her taksimi kompozisyon yönünden icra yönünden inceleyebilirsiniz. Madem senin konun icra işte onun her taksimindeki bütün pasajlar için nüansıyla vurgusuyla taksiminde gideriyle bütün bu ifadeyi ortaya koyan bu elemanlarla çok iyi bir icracılık ortaya koyar. Mesela benim çok dikkatimi çeken bir özelliği vardır. Ardarda gelen

küçük notalar diyelim ki 32'lik veya 16'lık o kadar yumuşak çalar ki bunları bu yumuşaklık kendi içinde güzeldir ama onun meydana getirdiği bir doku bir zeminden sonra başka bir yere geçtiği zaman orayı sana taktim eder o böyle şeyde olur. Bunun gibi taksimlerinde genellikle eğer serbest bir taksimse başlangıcı son derece ağır Allah Allah niye bu kadar fazla durdu da diyebilirsiniz. Fazla es gibi gelebilir ondan sonra yavaş yavaş havaya girer gibi yapar ama eminim bunları bilerek yapıyor. Yani kendiliğinden durupta ondan sonraki duyguyu şurada havaya girer gibi değil o kendisi öyle ayarlıyor bence. Ondan sonra belli bir yerde tansiyon yükselir. İşte meyan kısmında falan filan ordada birdenbire bambaşka bir havaya girersiniz. Taksimlerde de böyle. Bunun dışında başka bişey daha var ama belki icrayla ilgili sayılmaz. Herhangi bir konserin herhangi bir noktasında yaptığı bir taksimle daha ilerde başka bir noktada yaptığı taksim aynı makamda olsa bile farklıdır. Çünkü oradaki havaya göre yapıyordur o. Oradaki havaya göre yaptığında kompozisyon tabii değişiyordur. Ama icrada değişir. Sona doğru daha coşkulu olur, icrada daha coşkuludur. Bunun dışında arayışını yani bir sesin altına veya bir akor falan koyayım diye aradığını çok fazla şey yapmıyorum. Yapmaz değil yapar ama böyle bir arayışı yok. Bu dediğim akorla ilgili bir şey sırayla çalarsanız arpejdir buna da çok fazla gitmiş değil. Kanunilerde görüldüğü gibi parmaklarla da çalma meselesi çok fazla onda yoktur. Belki öyle bir tip müzik var onda. Resimlerinde Erol Deran daha gerçekçidir. Yani modern nanfiguratif değil ve belki empresyonist yani klasikle empresyonizmle arasında görürüm ben onu müziğinde de böyle olduğunu düşünüyorum. Hem klasik dediğimiz zaman tabii türk müziğinin klasiğini düşünürüz. Türk müziğinin klasiğinde zaten çok seslilik yok. Öyle bir noktadadır, birde çok fazla sürpriz ifadeleri Erol Deran'da görmezsin dengelidir. Resimlerindeki gibi daha resimde nasıl gerçekçilik varsa müziğe döndüğümüz zaman müziğin melodisinin akıcı ve güzel olmasının arayışındadır. Taksimlerinde de zaten geçkinin fark ettirilmeden yapılması tarafındadır. Yani çok sürpriz bir geçkide güzel olabilir ama çok fazla onu aramamıştır. Geçişin yumuşak olmasını ister. Genel olarak böyle daha yumuşak karakteride öyledir insanlarla ilişkisinde olduğu gibi müziğinde kanunu adeta okşadığını hissedersin o yumuşaklığı hissedersin gereğinde tansiyonu yükselmesini yapar ama o ötekinin yanında o tansiyonun yükselmesi daha da bir değer kazanır. Böyle bir dengesi var.

Bir eseri bir icrayı analiz ederken başka bir takım konular var o konulara göre düşünmek gerekir. İcrada form açısından Erol Deran nasıldır, formda biliyorsun eserin türü var biçimi var. İşte zemin nakarat meyan veya işte teslim hane gibi bunun dışında bir de yapı dediğimiz kısımlar burda da müzik cümleleri var. Birde eserin üslubu var yani peşrevse peşrev gibi oyun havası gibi çalmayacaksın. Bu konuda türün aksetmesinde Erol Deran'da bunu çok net görürsün peşrevse peşrev olarak koyarsın. İşte fazla kanun gibi popüler böyle gösterişli imkanı olan bir sazı öyle kullanmaz daha dengeli kullanır. Mühim özelliklerinden biridir bu. Dolayısıyla eserin üslubunun aksetmesi konusundan böyle bir titizliği vardır. Biçimler konusunda röpriz yapar mı yapmaz mı bunları bilmiyorum. Genellikle bir saz semaisi çalıyor ben teslimi 2 defa çalmak yerine haneleri 2 defa çalmayı tercih ederim. O nasıl yapar farkında değilim Erol Deran'ın. Biçimle ilgili bir şey söylememiş olalım ama yapı ile ilgili bir şey söyleyeyim zaten müziğin kendisi bize daha çok yapı ile ulaşır. Yani müzik cümlesini farkedemiz kelime konuşmadaki cümle gibi. O cümleler bize tesir eder. O cümleleri anlamaya gayret edip işte o cümleyi ifade eden bir adamdır Erol Deran. Demin söylediğimiz vurguydu nüanstı falan filan dediğimiz şeyleri cümlenin ifadesinde kullanır. Form olarak böyle ritim olarak demin zaten konuştuk ritmi ifade açısından ritimde bazı şeyler yapabilir. Ama ritmin kaybolmamasını da ister. İşte ritim biraz ağır hani demin dediğim gibi ritimsiz olacak ama ritmi hissedeceksin. Böyle şeylerde vardır. Tarifleride vardır. Ritimsiz gibi ama ritm hissedilsin gibi. Melodi açısından söylemem gereken bir şey vardı. Perdelerde titizdir akordunda çok titizdir. Ben hala bilirim onun hala araştırdığını bilirim. Mesela evcara makamı için düşünceleri vardır. Şu perde şöyle olsa falan gibi perdeleri araştırır ondan sonra mandallar konusunda hala arayışları vardır. Mesela akort aletlerindeki o ibrenin şurda şuraya burda buraya geleceği konusunda bir genç kanununin yaptığı araştırmayı şema halinde yapmıştır onu gösteriyordu böyle olursa çok daha iyi olacaktır. Çünkü akort aletleri tampere sisteme göre. Tampere sistemi tabiata uygun değil tabi değil. Mesut Cemil'lere yetişmiş bir insandır o devirdeki insanlarla Niyazi Sayın'la İhsan Özgen'le Necdet Yaşar'la çalmış bir insandır. Onlardan tabi perde birliği vardır. Onun için tabi perdeleri iyidir. Daha doğrusu hassas olarak araştırılmıştır perdeleri. Bu tabi her makamda değişen şeyler perdeler. Onun için

makam konusunda da aynı şeyi söyleyebiliriz. Makamların özel perdelerini özel dikkatleri vardır.” (Torun, M.(17.06.2013), görüşme)

2.5.5. Fikret Kutluğ

“20. yüzyılın güzel sanatlar alanında yetiştirdiği yine güzel sanatların iki dalında söz sahibi bir sanatçı ve güzide bir hoca; doçent Erol Deran. İki dalda güzel sanatlara bağlı bu dallar Türk Sanat Musikisi ve resim olarak yer almıştır.

Amatör tarafı baskın olan ressamlığı gereği kadar duyulmamıştır. Renkli bir tablo içinde renkleri kaynaştıran, düzenleyen ve kompoze eden Deran'ın tabloları karşısında klasik görüşü yansıtan, bedii hisleri şahlandıran bir oluşla his etmemek, etkisi altında kalmamak mümkün olamıyor.

Usta bir kanun sanatçısı ve icracısı olmak öğrencilerine ince ruhunun heyecanlarını sazına aktararak duyurması, icracılığının zirvesinde olduğunu göstermesi yönünden bu sanatın ustası olduğunu emsalleri arasında kabul edilmektedir.

Erol Deran'a her iki güzel sanat dalında daha nice senelere erişmesini, aynı meslek dalında yaşlı bir dostu olarak cevap-ı haktan niyaz ederim.”(Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.6. Nevzat Sumer

“Erol DERAN'la Ankara Radyosu'nda kanun sanatçısı olarak görev aldığı 1960'lı yılların başlarında tanıştık. Bu tarihten sonra yaklaşık 20 yıl Ankara ve İstanbul radyolarında 30 yıla yakın bir zaman da ITÜ "Türk Musikisi Devlet Konservatuarı"nda görevde bulunduğumuz süreler halen devam etmekte olan yakın çalışma arkadaşlığı ve dostluk içinde geçti.

Erol DERAN parlak zekası ve çeşitli yetenekleri ile tanınır. Akılcı, yapıcı, yaratıcıdır. Üstün zevkleri her konuda öne çıkar. Bütün bu ve benzeri niteliklerinin temelinde doğallık ve gerçekçilik vardır.

Erol DERAN'da az insanda rastlanan birkaç yetenek bir aradadır. Müzik ve resim yeteneğini bu sanatlardaki başarıları ile göstermiştir. Bunların yanında bir de tiyatro yeteneği vardır ki bu yönü, sadece dost ve arkadaşlarınca bilinir. Müzik ve resimdeki başarılarına, bu sanatlara olan ilgi ve sevgisinin yarattığı istekle çok çalışarak ulaşmıştır. Bir sanatçı olarak sahip olduğu üstün nitelikleri kişisel gayretinin sonucudur.

İlk müzik derslerini subay ve bestekar olan babası Burhanettin DERAN'dan alan Erol DERAN Türk müziğinde klasik üslubu benimsemiş ve bu anlayışla sazında ustalığını kanıtlamış bir sanatçıdır. Kanun sazını çalışındaki zarafet, sazdan çıkardığı güzel ses ve müziğin anlamına uygun tını'lar, musikimize özgü perdeler kullanmaktaki duyarlılığı ve ustaca gerçekleştirdiği ilginç geçkileri ile Erol DERAN gerek solo eser icraları gerekse taksimleriyle dinleyenlerde yeni duygular uyandıran etkili anlatımlar sergilemektedir. 1982'den itibaren resim ve müzik sanatım birlikte yürüten sanatçı ağırlıklı olarak İstanbuldaki tarihi eserlerle birlikte bu günün istanbul'unu geleceğe taşımak üzere tuvallerine aktarmıştır. Doğadaki görünümleri resme dönüştürürken ele aldığı konularda doğanın sırlarını bulup çıkararak resimlerine yansıtmaktaki başarısı Erol DERAN'ın sanata bakışım ve gözlem gücünü ortaya koymaktadır. Bugüne kadar başarılı birçok kişisel sergi açmıştır. . Resimleri çeşitli karma, sergilerde de yer almıştır. Resimleri Yurtiçi ve yurtdışındaki resmi ve özel koleksiyonlarda bulunmaktadır.

Başarılarının sağlık ve mutluluk içinde daha nice yıllar devam etmesini diliyoruz.”(Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.7. Sadun Aksüt

“Erol Deran; çok seneler evvel tanıdım. Uzun yıllar beraber çalıştık. Kanuni olarak Erol'u mükemmel bulurum. İstanbul Radyosunda iken arkadaşlarımız arasında mükemmel taksim yapan bir iki kişiden biri Erol'du. Tabii ki pek çok kişi arasından iyi taksim eden Erol Deran'ın taksimlerindeki melodik yapı çok fevkaladeydi. Üslubu çok zariftir. Refakât ettiği solist rahat eder. Bu yanı sazdelikte çok önemli bir

meziyettir. Taksimlerinde bu kadar zevkli ve orijinal nağmeler kullanan Deran'ın neden bestekârlığa heves etmemiş olduğunu merak ederim.

Kanuniliğinin yanı sıra çok da başarılı bir ressam olduğunu herkes biliyor sanırım. Uzun yıllar süren dostlukta arkadaşlık da kendisine hiç kırılmadım. Mizaçlarımız çok güzel uyuyor. Hiçbir zaman sertlikten yana olmayan, genelde uysal ve de hoş sohbeti olan Erol Deran Türk Musikisinde önemli bir sanatkâr olarak adını duyurmuştur. Böyle bir dostum olduğu için mutluyum.”(Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.8. Fatma Gökdel

“1976 yılında Türk Müziği Devlet Konservatuarı'na girdiğimde çok değerli hocalarımdan biri olan Erol Deran'ın öğrencisi olmanın heyecanını yaşadım. Öğrencilik yıllarım ile hocamın emekliye ayrıldığı tarihe kadar, eğitimde, idari görevlerde ve akademik kurullarda birlikte çalışmalarımız çok güzel anılarla doludur.

Kanun çalmayı kendi kendine öğrendiğini, Tanburi Cemil Beyi dinlediğini ve taksimlerinin ders niteliği taşıdığını, kendisine çok katkısının olduğunu söyler, bize de bu taksimleri dinletir, notaya aldırır, daha sonra da o taksimleri çalmamızı isterdi. Derslerde, klasik üslubundan taviz vermeden, gelenekten geleceğe aktardığı birikimine duygularını ve zarafetini de katar, bunların tününü mızrabımın ucunda toplayarak yaptığı olağanüstü icraya hepimizi hayran bırakırdı.

Saygınlığı, disiplini, dürüstlüğü, işindeki titizliği, hoşgörüsü, candan davranışları, kendine özgü giyim tarzı ile bizlere her zaman örnek olmuştur. Bildiği her şeyi öğrencilerine aktarmaktan mutluluk duyan, aynı zamanda çok iyi bir ressam olan hocamın tuvalindeki özenle seçilmiş renkler, kanundaki icrasıyla birleştiğinde ortaya çıkan tablo onun çok özel bir sanatçı olduğunun en güzel kanıtıdır.

Konservatuarda Prof. Erol Deran'ın öğrencisi olmanın büyük bir ayrıcalık olduğunu düşünüyorum, onun öğrencisi olmaktan onur ve gurur duyuyorum. Kendisini tanımak, konservatuardaki ilk öğrencilerinden biri ve ilk asistanı olmak, zaman içerisinde konservatuarda birlikte eğitim kadrosunda bulunmak ve idari görevleri

paylaşmak bana her zaman sonsuz bir mutluluk vermiştir.” (Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı)

2.5.9. Serkan Mesut Halili

Güzel sanatlar bir şemsiye altında toplandığı zaman “sanat” ortaya çıkmaktadır. Ancak farklı şekillerde tezahür ederler. Resim, mimarlık, heykeltıraş, tiyatro.. Önemli olan bu sanatların birbirleriyle olan ilişkisini kurabilmektir. Bunun uzantısında da ortaya kendi kendine bir felsefe çıkmakta ve bu felsefe ile kişi sanat yapmaya başlamaktadır. Sanatında ilerlemek için ister istemez ustalardan istifade edilir. Tanburi Cemil Bey’i ele aldığımızda sanatın kendisi gözlenmektedir. Kullanmış olduğu melodiler birbirini bozmamakta adeta bir bünyenin parçaları gibi hissedilmekte, eksiği ve fazlalığı gündeme gelmemektedir. Cemil Bey’in şemsiyesi altındaki diğer ustalarda da Cemil Bey’in ekolü vardır.

Cemil Bey’in ekolüne sahip olan değerli hocamda da bu ekolün izlerini görmek mümkündür. Hocamda hayat felsefesi ile sanat iç içedir. Hayat felsefesi bir düşünme sanatı olarak ortaya çıkar. İşte bu sebeptendir ki Erol Deran bir ekol sahibidir. Başka bir deyişle kimseyi taklit etmemiştir.

3. TÜRK MAKAM MUSİKİSİNE KATKILARI

3.1. Plak, Kaset ve CD'leri:

3.1.1 Vosporus (Long Play):

Saz sanatçıları İhsan Özgen (Kemence); Erol Deran (Kanun); Ömer Erdoğdular (Ney); Sadrettin Özçimi (Ney); Necip Gülses (Tanbur); Mutlu Torun (Ud); Hasan Esen (Kemence); Dilek Zertunç(Çello); Hurşit Ungay (Kudüm); Fatih Zülfikar (Bendir) (*Vosporus* [Deran, E. et al. tarafından kaydedilmiştir] (1988/89) [plak/konser kaydı] Atina: Lyra Center ve Atina: Om Center of Performing Arts.)

3.1.1.1. Solo Taksim 1:

(Deran, E. Solo Taksim 1 [Sazkar Makamında Taksim], *Vosporus* [Deran, E. et al. tarafından kaydedilmiştir]. (1988/89) [plak/konser kaydı] Atina: Lyra Center & Atina: Om Center of Performing Arts.)

3.1.1.2. Solo Taksim 2:

(Deran, E. Son Taksim, *Vosporus* [Deran, E. et al. tarafından kaydedilmiştir] (1988/89) [plak/konser kaydı] Atina: Lyra Center & Atina: Om Center of Performing Arts.)

3.1.2: La Turquie – Musique Et Traditions Populaires Des Turcs:

Saz Sanatçıları: Özdemir Bostan (Ud), Erol Deran (Kanun), Yücel Asan (Keman), Hayri Tümer (Ney).

Ses Sanatçıları: Nevin Güler, Yaşar Özel
(Asan, Y. Bostan, Ö. Deran E. Güler, N. Özel, Y. & Tümer. H. (1965) *La Turquie - Musique Et Traditions Populaires Des Turcs* [plak kaydı], Paris: Licence Arion)

3.1.3: Kanun Soloları:

Saz Sanatçısı: Erol Deran
(Deran, E. *Kanun Soloları* [ses kaseti] İstanbul: Mega Müzik)

3.1.4. Kanun Soloları:

Saz Sanatçısı: Erol Deran
(Deran, E. *Kanun Soloları* [ses CD'si] İstanbul: Mega Müzik)

3.1.5. KANONAKI: The Mystagogy Of Plastery

(Deran, E. *KANONAKI: The Mystagogy Of Plastery* [ses CD'si] (1997), Atina: En Chordais)

3.1.6: Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II

Saz Sanatçıları: Erol Deran (Kanun), Mutlu Torun (Ud) Fuat Türkelman (Ney), Ümit Gülerman (Ney), Necip Gülses (Tanbur), Firuz Han (Tanbur) Dilek

Zertunç (Viyolonsel) Burak Deran (Viyolonsel), Lale Akay (Kemnçe), Hurşit Ungay (Kudüm), Fatih Zülfikar (Bendir), Gürsel Koçak (Bendir/Davul), Hamdi Demirci (Bendir/Zil/Üçgen)

Ses Sanatçıları: Kani Karaca, Hamdi Demirci, Gürsel Koçak (Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II*[ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik)

3.1.6.1. Solo Taksim:

(Deran E., Solo Taksim [Evç-Mâye Makamından Hicazkâr makamına Geçiş Taksimi] *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II*. [Sanat Yönetmeni: Metaxas, N.]. [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik, CD 1)

3.1.6.2. Solo Taksim:

(Deran E., Solo Taksim [Nihavend Makamından Kürdi Makamına Geçiş Taksimi] *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II*. [Sanat Yönetmeni: Metaxas, N.]. [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik, CD 2)

3.1.7 Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) III:

Saz Sanatçıları: Erol Deran (Kanun), Mutlu Torun (Ud), Fuat Türkelman (Ney) Ümit Gülerman (Ney), Necip Gülses (Tanbur), Firuz Han (Tanbur), Dilek Zertunç (Viyolonsel) Burak Deran (Viyolonsel), Lale Akay (Kemençe), Hurşit Ungay (Kudüm), Fatih Zülfikar (Bendir), Gürsel Koçak (Bendir/Davul), Hamdi Demirci (Bendir/Zil/Üçgen)
Ses Sanatçıları: Kani Karaca, Hamdi Demirci, Gürsel Koçak (Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) III* [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik)

3.1.8: Bosphorus, Osmalı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) IV:

Erol Deran (Kanun), Mutlu Torun (Ud), Fuat Türkelman (Ney), Ümit Gülerman (Ney), Necip Gülses (Tanbur), Firuz Han (Tanbur), Dilek Zertunç (Viyolonsel), Burak Deran (Viyolonsel) Lale Akay (Kemençe), Hurşit Ungay (Kudüm), Fatih Zülfıkar (Bendir), GürselKoçak (Bendir/Davul), Hamdi Demirci (Bendir/Zil/Üçgen)

Ses Sanatçıları: Kani Karaca, Hamdi Demirci, Gürsel Koçak (Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) IV* [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik)

3.2. “Türk Mûsikisinde Eğitiminde Usta-Çırak İlişkisi ve Akademik Kariyer” Adlı Makalesi

“Ülkemizde çok kapsamlı ve ciddi ilk Türk mûsikîsi eğitimi, 1975 yılında kurulan ve 1976 yılında eğitim-öğretime başlayan ve bugün de İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde bulunan *İstanbul Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı* sayesinde verilmeye başlandı.

Bundan evvel, Türk Mûsikîsi; kimi amatör cemiyetlerin elinde, sadece mûsikî severleri tatmin etmek amacıyla bir eğitim sürecine girmiş olsa bile, söz konusu eğitim, bilimsel anlamdan uzak, sadece geleneğe dayalı meşk usulüne göre yapılıyordu. Dolayısıyla, 1975'de kurulan Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı, hem yüklendiği tarihi misyonla, hem de mûsikîmizin ilk defa bilimsel bir şekilde öğretilmeye başlandığı mekan olarak, son derece büyük bir öneme sahiptir.

Nitekim, tarihimize baktığımızda; Osmanlı döneminde Enderun Mektebi ve Mevlevihânelerin, Klâsik Türk Mûsikîsini en yaygın olarak öğreten kurumlar olduğunu görürüz. Genelde verilen eğitimin meşk şeklinde süregelmesi ve zenginliği her yönü ile yansıtabilecek yeterli sayıda yazılı kaynağa rastlanmaması sonucu

tarihin derinliklerine terk edilen mûsikîmiz, I. Dünya Savaşı yıllarında kurulan ve ilk ismi Dâr-u'l-Elhân olan ve Cumhuriyet 'in ilanından sonra da, İstanbul Belediye Konservatuarı'na dönüşen kurumda, bir nebze ıslah edilmeye çalışıldıysa da, maalesef süre gelen usta-çırak anlayışı okullaşmaya dönüşmemiş ve söz konusu kurum, yeterli bir kapasiteye de ulaşamamıştı. Sözelimi bu kurumda bir çalgı eğitimine rastlanmamaktadır. Buna karşılık, bu kurum adına "*Tespit ve Tasnif Heyeti*" tarafından yayma hazırlanan çok sayıda Klâsik Türk Mûsikîsi eserinin ve bu arada sahada toplanan Türk Halk Mûsikîsi eserinin notalarının yayımlanması ve günümüze aktarılmasının sağlanmış olması, yakın müzik tarihimizin en önemli hizmetlerinden biri olmuştu.

Bütün bu kurumlar dışında, Üsküdar Mûsikî Cemiyeti'nin başını çektiği irili ufaklı cemiyetler, bazen ciddi müzik eğitimi vererek, bazen de meşk ederek mûsikîmizin, halk arasında yaygınlaştırmasını sağlamışlardır. Fakat bütün bu iyi niyetli girişimler, mûsikîmizin ilim karşısında kendini yenileyebilmesini sağlayamamış ve bu durum, geniş kapsamlı olarak, içinde mûsikînin bütün ihtiyaçlarını ihtiva eden İstanbul Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarının kurulma dönemine kadar sürmüştür.

Yaklaşık yarım asırlık bir gecikme ile kurulan İstanbul Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı Türk Mûsikîsi ve Batı Mûsikîsi solfej ve nazariyat derslerini, çeşitli kültür derslerini, folklor ve halk oyunları konularını velhasıl Türk ve Dünya kültür/sanat hayatının mûsikî ile alakalı çok çeşitli konularını geniş kapsamlı bir eğitim anlayışı ile sistemleştirmiş ve bu bağlamda her biri başlı başına bir Konservatuar kimliği taşıyan 7 ayrı bölümü ihdas ederek emsallerine öncü olmuş model bir eğitim kurumu olarak, ülke kütür-sanat hayatına varlığını kabul ve tescil ettirmiştir.

Daha önceleri, ülkemizin, diğer Konservatuarları'nda, Türk Mûsikîsi eğitiminin dışlanması sonucu, tüm Türk Mûsikîsi camiasının bir araya gelerek kurduğu ve büyük bir özveriyle desteklediği İstanbul Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı, aynı zamanda Türk Mûsikîsi ve Batı Mûsikîsi eğitimini bir arada yapan bir sentez kurumdur. Bunun yanında "*Çalgı Yapımı*" konusunda da, ülkemizin tek okulu olması bakımından ayrı bir öneme sahiptir.

Bu çerçevede, sanatında gerçekten usta çok değerli Türk Mûsikîsi sanatçıları, İstanbul Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarının kuruluş yıllarında, öğretim elemanı olarak seve seve göreve koşmuşlardı. Bunlar arasında eski İstanbul Belediye Konservatuarı mezunu sanatçılar ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ve diğer Mûsikî Cemiyetleri'nden gelen sanatçılar çoğunluğu teşkil etmişlerdir. Genç yaşta müzisyen adayı olarak sanat hayatına adım atan ve mûsikîmizi meşek etmek suretiyle ve usta-çırak ilişkisi içerisinde öğrenmiş olan bu idealist sanatçı öğretim elemanları; kendi kapasiteleri, kabiliyetleri ve emekleri ile kendi meslek kariyerlerinde üstün bir çizgiye gelmişler ve "usta sanatçı" unvanım tırnakları ile kazıyarak hak etmişlerdi. Mûsikî alanında toplumun göz bebeği kurum ve makamları doldurmuş olan bu insanlar, Konservatuar 'da göreve başladıkları günden itibaren ve çok zor şartlarda, bütün birikim ve tecrübelerini öğrencilere aktararak ve aynı zamanda da belki o zamana kadar yapmadıkları bazı idari görevlerde bulunarak özveriyle çalışmışlardı. Bu değerli insanlar sadece eğitici olarak değil, aynı zamanda, dünya çapında gerçekleştirilen mûsikî etkinliklerinde elde ettikleri haklı takdir ve başarılarıyla gençlerimize yol gösterici olmuşlardı. Geride bıraktıkları eserlerle de, gençlerimize ve dolayısıyla kültür hayatımıza çok önemli ve emsalsiz miraslarım bıraktılar. Bir kısmı ebedi aleme göçen bu arkadaşlarımızı bugün rahmetle, saygıyla, sevgiyle hatırlarken, onların unutulmaz eserlerini, en büyük yadigar olarak gönlümüzde, kütüphanelerimizde ve diskoteklerimizde hayranlıkla koruyoruz ve yaşatıyoruz. Onlar, Türk toplumunun yurt içi ve yurt dışındaki kültür elçileriydiler. Sonsuza dek de öyle kalacaklar.

Bir dönem geldi ki, ülkemizdeki tüm Konservatuarlar ve buralarda görev yapan öğretim elemanları, 1982 yılında Üniversitelere bağlanarak, biiim yuvalarının çatısı altına girdi. Artık yeni dönem başlamıştı.

Kısa sürede, yukarıda sözünü ettiğimiz öğretim elemanlarının çoğuna yüksek tahsil baz alınmak suretiyle, çeşitli akademik unvanlar verildi. Bu uygulama, akademik anlamda gençlerin önünü açmakla birlikte, unvan sahibi öğretim üyelerini de sanatsal/bilimsel faaliyetlerin içinde, daha fazla yer almaya teşvik edici olmuştur.

Bu ilk akademik görevlerde bulunan öğretim görevlileri, daha sonraki yıllarda, akademik unvan alan değerli gençlerin yetişmesinde en önemli rolleri

oynamışlardır. Ve onların yetiştirdiği genç kuşak, akademik anlamda: yurt içi ve yurt dışındaki seminer, kongre, sempozyum, konferans ve konserlere iştirak ederek akademik terbiye ve hayatın gerekli kıldığı bütün şartlara sahip olmuşlardır. Bu da, Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarının ve emsallerinin gerçekleştirdiği en önemli misyondur.

25 yıl boyunca, Konservatuarımızdan mezun olanlar, gerek akademik alanda gerekse çeşitli müzik alanlarında aynı zamanda profesyonel olarak kendilerine önemli yerler edinmişlerdir. Artık onlar; ülkemizin mûsikî kaderini ellerinde tutmaktadırlar. Bu da Konservatuarın kurulmasında emeği geçen ilk kadroyu büyük bir mutluluğa boğmaktadır. Zira, artık Türk Mûsikîsi bilim ve sanat alanında değerli elemanlar yetişmiş ve yetişmektedir. Artık, akademik ortamda yer almış olan Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı, yetiştirmekte olduğu kariyer sahibi genç elemanlar elinde ilerleyip geliştirecektir. Genç akademisyenler, elindeki teknik imkanların son derece ileri düzeyde olması ve kabiliyetlerinin de teknik imkanlara cevap verebilecek düzeyde olması ile, mûsikî kültürümüzü yarınlara taşıyabilecekler durumdadırlar. Bu, her şeyden evvel, bugün İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesi içinde yer alan Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuarı'na ve bu eğitim kurumunu kuran ve yaşatanlara aittir. Bu öncü kurum, başka Konservatuarların kurulmasında da model olmuştur.

Sonuç: inancım odur ki, ciddi anlamda Türk Mûsikîsinin mevcut olmadığı yarım asırlık dönem içinde, milletin arasından çıkarak bütün olumsuz koşullara ve imkansızlıklara rağmen, mûsikîmizi eğitim-öğretim çizgisine, başka bir söyleyişle de, kurumsallaşmaya taşımayı başarabilmiş olan bu "*nişansız profesörler*", kariyer sahibi elemanları yetiştiren bir kuşağın temsilcileri olarak görevlerini fazlasıyla yerine getirmişler ve tarihteki yerlerini de almışlardır.

Artık istikbal gençlerin ve genç akademisyenlerindir. Yolları açık olsun.”
(Deran, E. (2002) Türk Musikisi Eğitiminde Usta-Çırak İlişkisi ve Akademik Kariyer. *Motif*. İstanbul: Pınarbaşı Matbaacılık. 28. s. 8-9)

3.3 “Türk Mûsikîsinde Klâsik Formdaki Eserlerin Kânun İle İcrası Üzerine Bazı Düşünceler” adlı Bildirisi

“Kanun, üzerinde 72 tel bulunan bir çalgıdır. Bu 72 tel, her biri aynı sese akortlu üçerli sıralar halinde bulunur. Başka bir deyişle; 24 sıra telde, 24 ayrı ses vardır. Kimi kanunlarda, 25-26 sese kadar genişleyen daha fazla tel sayısına rastlanabilir.

Kanun, acemiliği kolay bir çalgıdır, ancak ustalığı çok zordur. Yaylı ve mızraplı çalgılarda sesler, çoğunlukla sap üzerinde parmak basılarak bulunurken; kanunda bütün sesler -mandallar vasıtasıyla elde edilen bemol ve diyezler de dahil olmak üzere- işaret parmaklarına yüksük aracılığı ile takılan mızrapla, tellere vurularak elde edilir. Kanun, sabit perdeli bir çalgı olduğundan ve sesler parmak basmak suretiyle elde edilmediği için, iyi akort edilmiş ve mandallan da doğru çakılmış bir kanunda, acemi de olsa bir icracının; çalacağı notanın dışında herhangi bir sese-vurmadığı takdirde, falso ses çıkarması mümkün değildir.

İstenildiği zaman yüksek volüm elde edilebilmesi, parlak sese sahip olması, tınısının güzelliği, ve çekiciliği başta gelen özelliklerindedir. Teknik açıdan, zengin icra olanağı sağlar. Bir ölçüde çok sesliliğe imkan veren bir çalgıdır. Oktavları ile birlikte aynı anda 8 ses çıkartılabilir. İleri bir teknikle çalındığında, iki elin bütün parmaklarını (10 parmak) kullanmak mümkündür. Dinleyicinin kulağında bir zenginlik ve doyum hissi uyandırır. Sonuçta, "*kanun*"; bütün bu özellikleri ile, ilgi çeken ve sevilen bir çalgı olarak karşımıza çıkar. Kanun, solo çalmaya elverişli bir çalgıdır. Solo çalındığında farklı bir çekiciliği vardır. Bunun yanında, bu saydığım dikkat çekici özellikleri ile günümüz anlayışına göre, bir çalgı topluluğunda bulunmadığı zamanlarda da adeta eksikliği hissedilir. Her türlü formun icrasında ve müzik türünde yerini yakışarak alır. Toplu çalmada, bir ritm aleti gibi fonksiyon da gösterir. Topluluk içinde bir akort aleti işlevi yüklediği gibi topluluk elemanı olarak, toplu icralarda akort kontrolü görevini devam ettirir. Görsel olarak artistik hareketlere uygundur. Tanbur, ud gibi sazlara göre 1 oktav tizden ses verir.

Bütün bu özellikleri nedeniyle de, kanunun: daha çok hafif ve acilite isteyen müzik parçalarını çalmaya uygun bir çalgı olduğu şeklinde bir düşünce akla gelirse de, bu doğru değildir. Çünkü, kanun; her tür müzikte, özellikle de klasik eserlerde

son derece etkili olarak kullanılabilen bir çalgıdır. Burada icracısının bu düşünce yönünde bir eğitim almış olması, en önemli husustur. Bence, ipucu; eserlerin derinliklerinde, felsefesindedir.

Kanun bu özellikleri; icracısında: psikolojik yönden "*egemen olma*" duygusu ile, bazı marifet gösterme eğilimine dönüştüğünde ise, çoğu zaman klasik formda eserlerin seslendirilmesinde olumsuz sonuçlar da doğurur. Bu durumda kanundaki cazibe, bir yerde icracı için "tuzak" anlamına gelir. Kimi basit eserlere doğru bir eğilime-neden olur. Toplu icralarda, diğer çalgılar arasında balans açısından dengeyi bozmaması için her an kontrol edilmesi gerekir. Bu noktada da, müzisyenin ustalığı ve denge unsuru önem kazanır. Oysa, kimi tarz müzik eserlerinde, mesela oyun havalarında, sirtolarda, longalarda, fantezi eserlerde ve hatif müziklerde çalgının özellikleri hayli faydalı olur.

Sonuçta: sözgelimi, sözlü eserleri icra ederken, güftenin manasını iyice anlayıp, giydirilen melodiyi iyice tahlil edip ipucuna ulaşmak mümkündür. Vücut ısısına alışmış olarak bir kanunu akort etmek, dizlerden bir parmak yükseklikte ve bir sehpaye oturarak çalmak gibi en uygun icra tekniklerini bilmek ve teknik donanıma sahip olmak kadar, çalgıya hakim olmak; geleneksel icra tarzlarını iyi bilmek, özellikle de Türk mûsikîsinin karakteristik özelliklerini: makamların hüzün, sevinç, v.s. gibi psikolojik etkilerini, melodi etkisini, ritmik yapılarını, üslûp özelliklerini, eserlerin form yapılarını ve kuruluşlarını iyi tanımak da, eserin derinliklerini ve felsefesini anlayabilmek bakımından sanatçıya büyük yarar sağlar, yol gösterici olur. Zira duygu ve düşünceyi sesle ortaya koymak, adeta eserle ve çalgıyla bir izdivaç yapmak demektir. Bunun neticesinde, icracının çalgısı ile yansıtacağı ifade, büyük önem taşır. Kanun çalgısının bunları uygulayabilmesi ise, müzik imlâsını ve her notanın anlamını iyi kavramak, aynı zamanda bütünsel olarak kompozisyonu iyi okumak;

zarif glisando, fiske, çarpma ve benzeri müzik elemanlarını yerinde ve doğru kullanmak ve eserleri nüanse edebilmekle mümkün olabilir." (Deran, E. Türk Mûsikîsi'nde Klâsik Formdaki Eserlerin Kânun İle İcrası Üzerine Bazı Düşünceler, 3. *Müzikoloji Sempozyumu Bildirileri*, Maçka/İstanbul: Müzikoloji Derneği Yayınları)

3.4. Besteciliği:

Prof. Erol Deran besteciliği itina ve özen gösterilmesi gereken başka bir alan olarak görmektedir. Böyle düşünmesine rağmen 2001 tarihinde bestelenmiş "Demedim mi" adlı bir eseri mevcuttur. Bu eserin güftesi İsmail Emre'ye aittir. 12 ayrı makamda geçkili olarak bestelenmiştir. Bu makamlardan bazıları şunlardır: Segah, Nihavend, Saba, Suzinak, Muhayyer, Hüzzam, Kürdilihicazkâr ve Hicaz'dır.

Eserin usulü nim sofyandır. Erol Deran bestecilik üzerine yaptığı tek çalışmanın bu olmasına rağmen yaptığı başarılı taksimlerinde bestecilik yeteneğine sahip olduğu açıkça görölmektedir. Çünkü bu taksimler beste niteliğindedir.

USÛL: NİM SOFYÂN

12 MAKAM GEÇKİLİ İLÂHÎ

GÜFTE: İSMÂİL EMRE
BESTE: EROL DERAN

♩ = 65

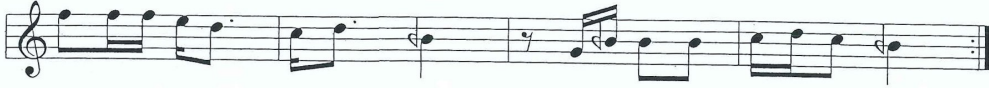
*Bu bir ağılı yemiştir
(Demedim mi?)*

(Not: Eserde donanım yazılı değildir.
Arızalar eser içinde belirtilmiştir.)

SEGÂH

ARANAĞMESİ

Bu bir ağılı yemiştir Hak âşıkına vermiştir

Âşıkayesinde Yiyemezsin demedim mi

NIHÂVEND

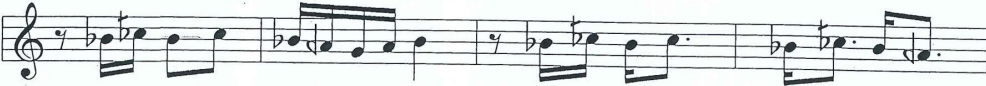

-----SAZ----- Bu bir dikenlenmiş yoldur Yürüyenler

nâdir kuldur Te nez zül et ehline sor Soramazsın demedim mi

RAST'TA SABÂ ZEMZEME

-----SAZ----- Bu yo la çok sa bir ge rek

sa bir ey le e mek ler çek Be ra ber köp

rüden geçek Geçemezsin demedim mi Demedim mi

demedim mi Demedim mi demedim mi

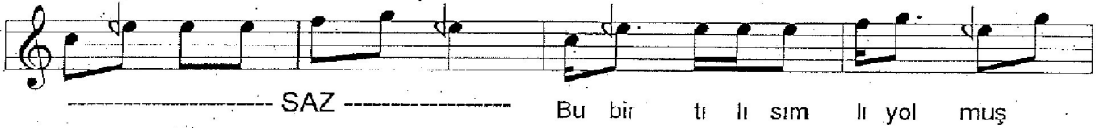
3.1.

RAST'TA HICÂZ

(2)

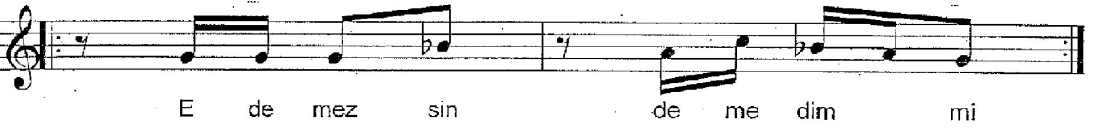
DİK HİSAR'DA SEGÂH

ÇARGÂH

NIHÂVEND

HÜZZÂM

(3)

-----SAZ-----

Gö nül den çi kar di ke ni ya nı na koy ma
 e ke ni Hak se ver zah met çe ke ni Çe ke mez sin
 de me dim mi de me dim mi de me dim mi Çe ke mez sin de me dim mi

SÜZNÂK

-----SAZ-----

Â şık ol sen gez bü ar şı
 gö rü nür o Şâ hın ba şı A ra nı lan yü zük ka şı
 Bu la maz sin de me dim mi Bu la maz sin de me dim mi

KÜRDİLİ HICAZKÂR

-----SAZ-----

Sen uy ku da u yu yor sun sö zü dev re
 du yu yor sun Gû yâ sö ze u yu yor sun U ya maz sin de me dim mi

3.3.

KÜRDİ'DE ÇARGÂH

(4)

SAZ

Sa na çok et tim na sî hat ak lın bul sun
di ye sıh hat Bir az çek me li dir zah met Çe ke mez sin de me dim mi

NEVÂ'DA HICÂZ

SAZ

Bu huy sa na e der ne ler
ne dâ met to zu na be ler Bu hu ya et sen töv be ler
Nûr o lur sun de me dim mi

BAYÂTÎ ARABAN

SAZ

Em re sen var yû rû ye rek
bu yol lar da çek tin e mek Tek rar tek rar sen çe ke rek
Ge ri kal ma de me dim mi De me dim mi de me dim mi
Ge ri kal ma de me dim mi Ge ri kal ma de me dim mi

SAZ

SON
ONÖ 2011

3.4.

BU BİR AĞILI YEMİŞTİR, HAK ÂŞIKINA VERMİŞTİR,
ÂŞIKA YESİN DEMİŞTİR, YİYEMEZSİN DEMEDİM Mİ?

BU BİR DİKENLENMİŞ YOLDUR, YÜRÜYENLER NÂDİR KULDUR
TENEZZÜL ET EHLİNE SOR, SORAMAZSIN DEMEDİM Mİ?

BU YOLA ÇOK SABIR GEREK, SABIR EYLE EMEKLER ÇEK
BERÂBER KÖPRÜDEN GEÇEK GEÇEMEZSİN DEMEDİM Mİ?

SEN DİKKAT ET UY SÖZÜNE, DOĞRU OL GÖRÜN GÖZÜNE,
İBRETLE BAK HAK YÜZÜNE, BAKAMAZSIN DEMEDİM Mİ?

BU BİR TILISIMLI YOLMUŞ, NİCE NİCE ÂDEM DOLMUŞ,
BİR YÜZÜK VAR ÂŞIK BULMUŞ, BULAMAZSIN DEMEDİM Mİ?

BU HÂL ÂTEŞTİR YAKIYOR, ÇOĞU DAYANMAZ KALKIYOR,
ÂŞIKIN KANI AKIYOR, DAYANMAZSIN DEMEDİM Mİ?

DOĞRU SÖZÜ DUYDUN DEVRE*, SEN DÜŞERSİN GÖRE GÖRE,
ALLAH SANA SABIR VERE, EDEMEZSİN DEMEDİM Mİ?

GÖNÜLDEN ÇIKAR DİKENİ, YANINA KOYMA EKENİ,
HAK SEVER ZAHMET ÇEKENİ, ÇEKEMEZSİN DEMEDİM Mİ?

ÂŞIK OL SEN GEZ BU ARŞI, GÖRÜNÜR O ŞÂH'IN BAŞI,
ARANILAN YÜZÜK KAŞI, BULAMAZSIN DEMEDİM Mİ?

SEN UYKUDA UYUYORSUN, SÖZÜ DEVRE DUYUYORSUN,
GÛYÂ SÖZE UYUYORSUN UYAMAZSIN DEMEDİM Mİ?

SANA ÇOK ETTİM NASÎHAT, AKLIN BULSUN DİYE SİHHAT,
BİRAZ ÇEKMELİDİR ZAHMET ÇEKEMEZSİN DEMEDİM Mİ?

BU HUY SANA EDER NELER, NEDÂMET TOZUNA BELER,
BU HUYA ETSEN TÖVBELER, NÛR OLURSUN DEMEDİM Mİ?

EMRE SEN VAR YÜRÜYEREK, BU YOLLARDA ÇEKTİN EMEK,
TEKRAR TEKRAR SEN ÇEKEREK, GERİ KALMA DEMEDİM Mİ?

* Devre: Yanlış, ters.

Çoğu dedi sana: Leylâ...

Bilenler bildi ki: Mevlâ.

O ateŖte yananların

Gönülleri oldu yayla

Ne çare, düŖtük gurbete,

Sevince, düŖtük mihnete;

Cânân, sana yalvarırım,

Bizler muhtacız rahmete.

İsmail Emre

3.6.

3.5. Konserler ve Festivaller

Kanun sanatçısı, ressam ve Öğr. Üyesi olan Prof. Erol Deran yurt içi ve yurt dışında, Türkiye, Yunanistan, Japonya, Almanya, Fransa ve İspanya gibi birçok ülkede; Mutlu Torun, İhsan Özgen, Ümit Gürelman, Hasan Esen, Kudsi Erguner, Süleyman Erguner, Bekir Sıtkı Sezgin, Hurşit Ungay, Ömer Şatıroğlu, Abdi Coşkun, Ayla Büyükataman ve İnci Çayırılı gibi değerli sanatçılarla çok sayıda festivallere katılmış ve konserler vermiştir.

3.5.1: Yurt İçinde Katıldığı Konserler ve Festivaller:

İstanbul Galata Mevlevihanesi Yaşatma Derneği (1982) Musiki ve Sema Gösterisi [Konser] *10. Uluslararası İstanbul Festivali*. İstanbul

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1989) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1990) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1990) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

Konser (1991) *Cafer Ağa Konserler Serisi*, İstanbul: 7.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1991) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1992) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (1993) *Konser*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

Bosphorus Topluluğu (1993) Bektaşî ve Mevlevî Müziği Konseri. *21. Uluslararası İstanbul Festivali*. İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

T.C. Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korusu (2001) *Yıl sonu konseri*, İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.

3.5.2. Yurt Dışında Katıldığı Konserler ve Festivaller:

Konser (2001), *No Natsu Festival*, Tokyo

Kanun Resitali (1997) Atina: Greek Museum of Popular Musical Instruments.

Konser (1997) *Bosphorus Seri Konserler*, Atina

Poort Von De Orient / Turks Muziek Festival (Konser) (1990) *Ateliers D'Ethnomusicologie*. Utrecht.

Poort Von De Orient / Turks Muziek Festival (Konser) (1990) *Ateliers D'Ethnomusicologie*. Geneve.

Istanbul Ensemble: Klassischer Gesang (1990) *İstanbul - Vom Bosphorus Zur Spree*, Berlin.

Mevlevi Ceremonial Music (1988) *Bosphorus Seri Konserler*, Atina

Le Theatre National De L'Odéon & L'Association Mevlana (düzenleyen) (1982) Les Derviches Tourneurs D'Istanbul. *Religious Music Festival*, İstanbul.

UNESCO International Music Council (düzenleyen) (1981) Les Derviches Tourneurs D'Istanbul. *1. Festival International Montpellier Danse*, Montpellier

Compagnie Renaud-Barrault (1981) *La Cérémonie des Derviches Tourneurs L'Es Mevlevi D'Istanbul*, Paris

Konser (1981) *Sufi Festival Traditioneller Musik '81 – Berlin*, Berlin: Internationales Institut Für Vergleichende Musikstudien

Mevlevi-Ensemble UİT İstanbul (1981) De Wervelende Derwisien (Konser/Gösteri) *Holland Festival*, Amsterdam: Tropen Museum.

Mevlevi Derwische / Derwische aus Istanbul (1981) *Musik im 20. Jahrhundert*, Stuttgart: Konferenzgebäude.

3.6. Hakkında Çıkan Yazılar

3.6.1. Dergi Makaleleri:

Sayın, N. Erol İçin(1991). *Sanat Çevresi*, İstanbul: Kültür ve Sanat. 158. s. 8-9

Uludoğan, Ü. Erol Deran ile Bir Söyleşi (1991) *Sanat Çevresi*, İstanbul: Kültür ve Sanat. 158, s. 10-11.

3.6.2. Gazete Makaleleri:

3.6.2.1. Yazarı belirtilmiş Gazete Makaleleri:

Oral, Z. Zubin Mehta'yla Akşam Yemeği (20.06.1985) *Milliyet*.

3.6.2.2. Yazarı belirtilmemiş Gazete Makaleleri:

En Chordais San'at Kuruluşu'ndan Yeni Konser Serisi: Akdeniz'in Büyük Ustaları, (15.03.1997) *To Orama*.

Erol Deran Bugünden Milos-Apothiki'de (19.03.1997) *Nea Makedonia*, Festivalde Bugün (16.06.199) *Milliyet*.

İstanbul Festivalinde Bugün (16.06.1993). *Cumhuriyet*.

Orient Klasik Müziği (19.03.1997) *Ageliofors*

Türk Halk ve Sanat Müziği Üzerine Çalışmalar Yapıyor (18.06.1984) *Milliyet*.(Kaynak: Şenel, S. *Erol Deran CV'si*. Yayımlanmamış Eser. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı. İstanbul)

4. EROL DERAN'IN KANUN İCRASININ ÖZELLİKLERİ, ANALİZİ ve GENEL DEĞERLENDİRME

4.1. Acemaşiran Peşrevinin İcra Analizi

Devr.ikebir Acemaşiran Peşrevi Salih Dede Efendi

1.

2.

3.

4.

4.1.

ACEM AŞIRAN PEŞREV

Neyzen Salih Dede

2.Hane

4.2.

Acem Aşiran Peşrev

3.Hane

4.Hane

2

Acemaşiran peşrevinin Birinci haneye girişte Devr-i Kebir usulünün ilk altı zamanı oktav ile icra edilmiş akabinde gelen dörtlük es ise ta tefe şeklinde velvelendirilmiştir. Usulün geri kalan kısmındaki ikilik değerlerin yerini ustalıklı onaltılık ve yer yer de otuzikilik değerler almıştır. Bu özellikleri diğer hanelerde de görmekteyiz. Ancak 2. ve 3. hanelerde oktavlı icra hiç yoktur. 4. Hanede oktavlı icra ağırlıklı olarak karşımıza yeniden çıkar. Bu özgün icrada sadece hane sonlarına yaklaşırken ve hane sonlarında triller kullanılmıştır. Sadece Mülazime sonunda (. . . te ke)kullanılan hanelere oktavlı tarz da kullanılan köprü dikkat çekicidir.

Acemaşiran peşrevindeki özgün icrada, devr-i kebir usulünün ana yapısının doğal olarak dikkate alınmamış olması da, doğaçlama olarak yapılan bu icradaki kişi farklılığının temel göstergesidir.

4.2. Ferahfeza Evferinin İcra Analizi

"Dördüncü Selâm."

Evfer. .12.

Ah sul ta ni me ni
ni sul ta ni me ni
ah en der di li can
can i ma ni me ni
ah der men bi de mi
mi men zin de se vem
Ah yek can ci se ved
Ved sad ca ni me ni (SON)

4.4.

FERAHFEZA EVFER

Dede Efendi

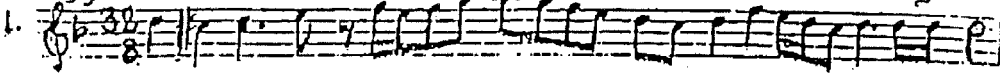
The musical score for 'FERAHFEZA EVFER' by Dede Efendi is presented in a single system of 10 staves. The music is in 2/4 time and one flat (B-flat). The score begins with a treble clef and a key signature of one flat. The melody is characterized by a mix of eighth and sixteenth notes, with several trills (tr) and grace notes. The score includes a repeat sign with first and second endings. The first ending is marked with a '10' and the second ending with a '9'. The piece concludes with a double bar line.

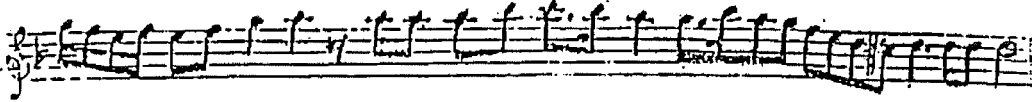
4.5.

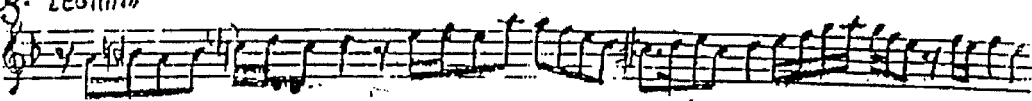
Bu icra Acemaşiran peşrevden tamamen farklılık arz etmektedir. Eserin sadece son kısmında kullanılan otuzikilik bir yapıya karşın, icrada oktavlı icra ve kullanılan triller dikkat çeker. Ağır aksak evferine geçiş kısmında tamamen orijinal notaya sadık kalınmıştır.

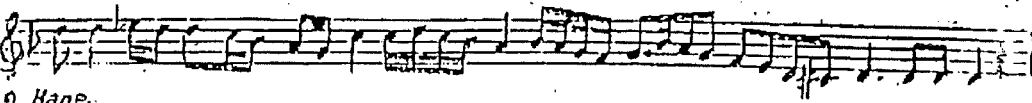
4.3. Ferahfeza Son Peşrevin İcra Analizi

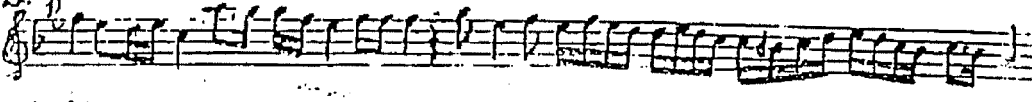
Hafif (♩=160) FERAHFEZA SON PEŞREV Zeki Mehmet Ağa^{17b.}

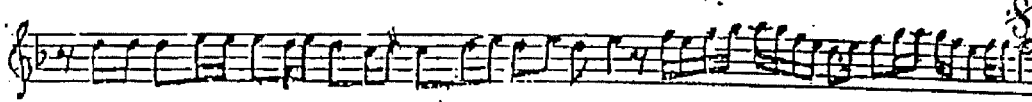
1.

2. Teslim

2. Hane

4.6.

FERAHEZA SON PEŞREV

Dede Efendi

The image displays a musical score for the piece "Feraheza Son Peşrev" by Dede Efendi. The score is written on eight staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/8 time signature. The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. Specific musical ornaments are marked, such as a triplet of eighth notes and a trill (tr) on a note in the first staff. The subsequent staves continue the melodic and rhythmic development of the piece, featuring similar rhythmic motifs and melodic lines. The notation is clear and legible, with standard musical symbols used throughout.

4.7.

Ferahfeza Son Peşrev

The image displays a musical score for the piece "Ferahfeza Son Peşrev". It consists of eight staves of music, all written in a single melodic line on a treble clef staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, as well as rests. A triplet of eighth notes is marked with a '3' above it in the second staff. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of the eighth staff.

Bu icrada dikkat çeken en önemli fark, analizi yapılan diğer yorumlarında hiç kullanmadığı ve bu eserin de sadece başında kullandığı triole dir. Performansın geri kalan kısmında oktavla icra, tam dörtlülerin aynı anda duyurulması ve devam etmeyen ancak fasılalarla duyurulan onaltılık ve otuzikilik değerlerdeki melodik yapıların birbirine karışmadan yapılan icrası dikkate şayandır.

5. SONUÇ:

Eserlerde yapılan analizlerden de anlaşılacağı üzere; Erol DERAN kanun icrasında gösterişe yer vermeyen sade bir usluba sahiptir ve tavrı olarak Tanburi Cemil Bey ekolünü benimsemiş olup sahip olduğu engin nazariyat bilgisini icrasına yansıtmıştır.

Bu çalışmada üstadın icra etmiş olduğu üç adet eser notaya alınmış ve bunun neticesinde ortaya çıkan icra özellikleri aşağıda belirtilmiştir.

Notaya alınan icralarındaki en ayırıcı özellik oktavlı icra şeklidir. Özellikle bu icra hane sonlarından yeni haneye geçişte bir köprü özelliği taşımaktadır. Bir başka özellik ise kullandığı triller dir. Ayrıca onaltılık ve otuzikilik değerlikteki grupları peşi sıra kullanmayarak melodik yapının sadeliğini korumuştur. Çalışma içinde icra analizi de yapılan bu üç eserin sadece birinde ve de bir kez olmak kaydı ile triole kullanmıştır. Bunun sebebi klasik anlayışta bu gibi değerlerin fazla rağbet görmemesinden kaynaklanmış olma fikridir. Makamın özelliğinden yararlanarak tam dörtlü aralıkları icrasında aynı anda duyurmuştur.

Erol DERAN'ın analizi yapılan bu üç özgün icrasında da dikkati çeken bir başka olgu ise; eserin usulünün ana dokusunu özellikle dikkate almayarak, doğaçlama olarak yapılan bu çeşit yorumlardaki icracı özelliğinin, farklılığının ortaya çıkmasını sağlamasıdır.

Gerek taksim ve gerekse özgün olarak icra ettiği saz eserleri ve peşrevlere "Erol DERAN" icrasdır denilebilmesi, tanınabilmesi kendisinin sahip olduğu tavrın ve icra özelliğinin somut bir göstergesidir.

6. KAYNAKÇA

6.1: Kitaplar ve Makaleler:

Büyük Türk Ansiklopedisi (1990) , Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları. 2. 217.

Altuntaş, T. (2006). *Erol Deran ve Müzik Sanatına Katkıları*. Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı

Ersoy A. (1986). Boğaz peysajları ile Erol Deran. *Sanat Çevresi*, 98, s. 34.

Deran, E. (2002) Türk Musikisi Eğitiminde Usta-Çırak İlişkisi ve Akademik Kariyer. *Motif*. İstanbul: Pınarbaş Matbaacılık. 28. s. 8-9.

Deran, E. Türk Mûsikîsi'nde Klâsik Formdaki Eserlerin Kânun İle İcrası Üzerine Bazı Düşünceler, 3. *Müzikoloji Sempozyumu Bildirileri*, Maçka/İstanbul: Müzikoloji Derneği Yayınları.

Sayın, N. Erol İçin(1991). *Sanat Çevresi*, İstanbul: Kültür ve Sanat. 158. s. 8-9

Şenel, S. *Erol Deran CV'si*. Yayımlanmamış Eser, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservaturai, İstanbul.

Torun, M. (1996) *Ud Metodu*. İstanbul: Pan Yayıncılık

Uludoğan, Ü. Erol Deran ile Bir Söyleşi (1991) *Sanat Çevresi*, İstanbul: Kültür ve Sanat. 158, s. 10-11.

6.2: Gazete Makaleleri:

En Chordais San'at Kuruluşu'ndan Yeni Konser Serisi: Akdeniz'in Büyük Ustaları, (15.03.1997) *To Orama*.

Erol Deran Bugünden Milos-Apothiki'de (19.03.1997) *Nea Makedonia*.
Festivalde Bugün (16.06.199) *Milliyet*.

İstanbul Festivalinde Bugün (16.06.1993). *Cumhuriyet*.

Orient Klasik Müziği (19.03.1997) *Ageliofors*.

Türk Halk ve Sanat Müziği Üzerine Çalışmalar Yapıyor (18.06.1984) *Milliyet*.
Oral, Z. Zubin Mehta'yla Akşam Yemeği (20.06.1985) *Milliyet*.

6.3: Özel Görüşmeler:

Deran, E. (12.04.2004), görüşme

Torun, M.(17.06.2013), görüşme

6.4: Diskografi:

Vosporus [Deran, E. et al. tarafından kaydedilmiştir] (1988/89) [plak/konser kaydı]
Atina: Lyra Center ve Atina: Om Center of Performing Arts.

Asan, Y. Bostan, Ö. Deran E. Güler, N. Özel, Y. & Tümer. H. (1965) *La Turquie - Musique Et Traditions Populaires Des Turcs* [plak kaydı], Paris: Licence Arion

Deran, E. *KANONAKI: The Mystagogy Of Plastery* [ses CD'si] (1997) Atina: En Chordais

Deran, E. *Kanun Soloları* [ses kaseti] İstanbul: Mega Müzik

Deran, E. *Kanun Soloları* [ses CD'si] İstanbul: Mega Müzik

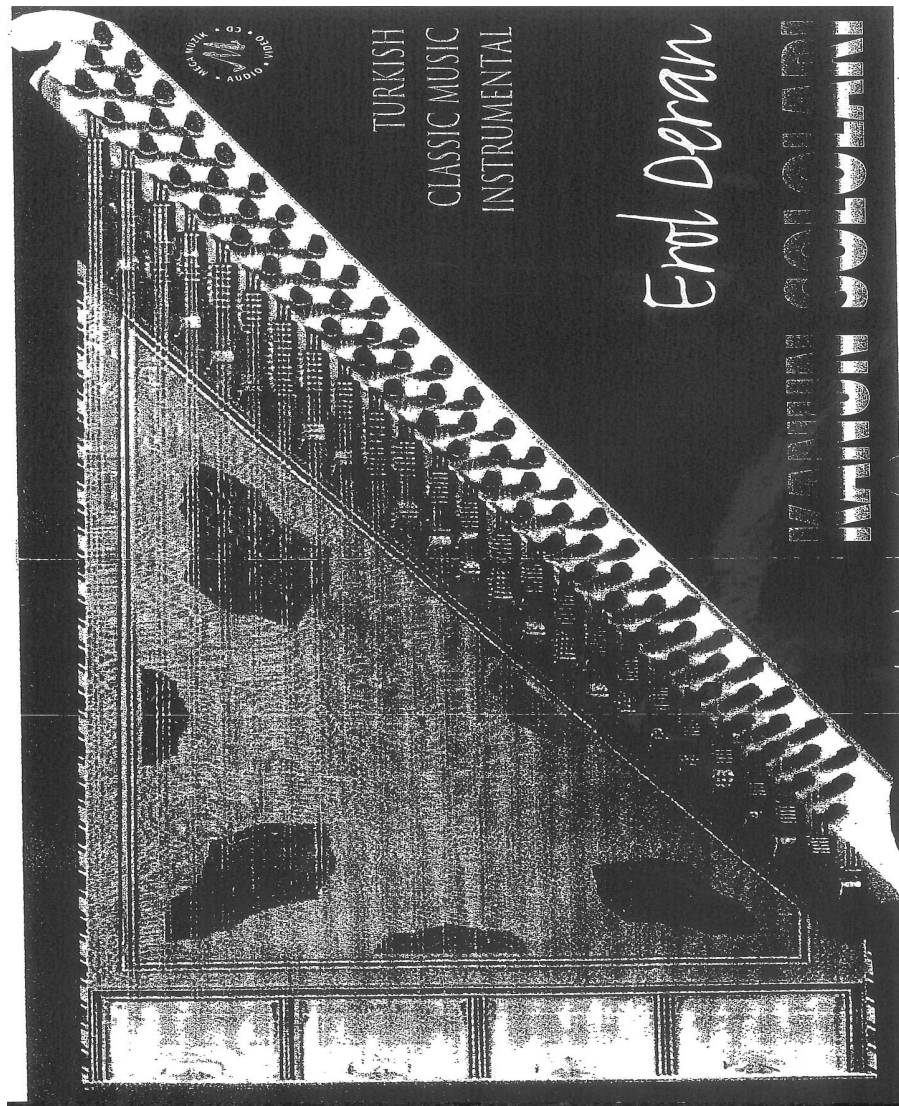
Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) I/II* [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik

Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) III* [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik

Metaxas, N. (Sanat Yönetmeni) & Özgen I. (Müzik Direktörü). *Bosphorus, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müzik (Music in the Ottoman Empire) IV* [ses CD'si]. İstanbul: Ada Müzik

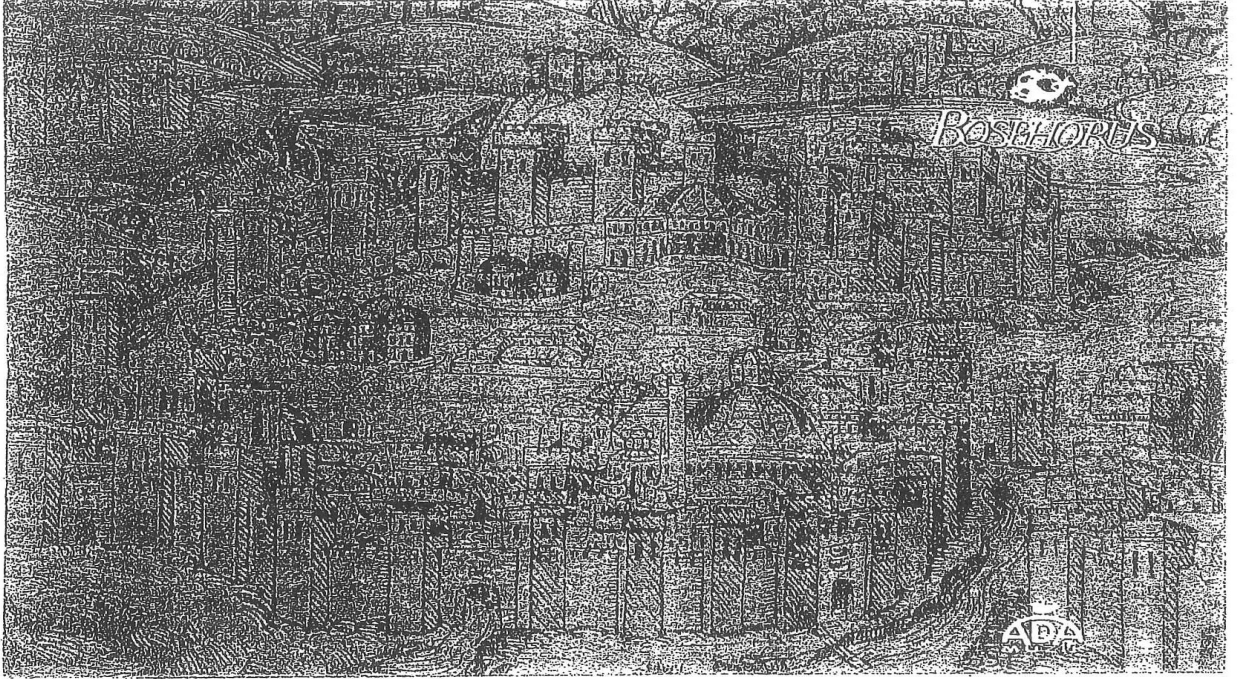
7. Ekler

7.1. CD ve Kaset Kapakları

7.1.

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİK
MUSIC IN THE OTTOMAN EMPIRE
RUM VE TÜRK BESTEKARLAR / GREEK AND TURKISH COMPOSERS
6-7 Eylül 1989 - Likavitos Konseri / 6-7 September 1989 Concerts on Mt. Lycabettus

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİK
MUSIC IN THE OTTOMAN EMPIRE

RUM VE TÜRK BESTEKARLAR / GREEK AND TURKISH COMPOSERS

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA MÜZİK

1- ACEM PEŞREV / Sultan Veled	1- UŞAK PEŞREV / Osman Dede
2- SEGÂH KÂR / Abdülkadir Merâgî	2- SABÂH PEŞREV / Papaz
3- DÜĞÂH PEŞREV - Kemani Corci	3- HUZÎ PEŞREV / Kemani Corci
4- EVİÇ-MAYE PEŞREV / İhya	4- NİHÂVEND PEŞREV / Tiryaki (Petraki)
5- HİCAZKÂR SAZ SEMÂİSİ / Tiryaki	5- KÜRDÎ PEŞREV / Tanburi Ângeli
6- BUSELİK PEŞREV / Prens D. Cantemir	6- ARAZBAR PEŞREV / Eyübîü Mehmet Çelebi

Kemençe/Kemenche: İhsan Özgen - Kanun/Kanun: Erol Deran - Udu: Mutlu Torun -
Ney/Ney: Fuat Türkelman - Ney/Ney: Ümit Gürelman - Ney/Ney: Hakan Alvan -
Tambur/Tambur: Necip Gülsen - Tambur/Tambur: Firuz Har - Violonsel/Violoncello: Dilek Zertunç -
Violonsel/Violoncello: Burak Deran - Renvançe/Kemenche: Lale Akay -
Küdüm/Kudüm: Hurşit Ungay - Bendir/Frame Drum: Fatih Zülfiyar -
Bendir/Çavul/Frame Drum/Çavul: Gürsel Koçak -
Bendir, Zil, Üçgen/Frame Drum, Finger bells, Triangle: Hamdi Demirci -
Çekirge/Çekirge: Kani Karaca, Hamdi Demirci, Gürsel Koçak

- EROL DERAN -

κανονάκι

«ή μυσταγωγία του ψαλτηρίου»

Μεγάλοι Δεξιοτέχνες της Μεσογείου

ΕΙΣ ΧΟΡΔΑΣ

Ο EROL DERAN είναι ένας από τους κορυφαίους τούρκους μουσικούς, και ένας από τους καλύτερους κανονίστες της Ανατολής. Κατάγεται από γνωστή μουσική οικογένεια της Κωνσταντινούπολης. Από το 1957 εργάζεται στην ορχήστρα της τουρκικής ραδιοφωνίας και από το 1975 στο Μουσικό Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης.

Είναι, επίσης, πολύ γνωστός ζωγράφος στην Τουρκία με ατομικές εκθέσεις στο ενεργητικό του. Μοναδικός εκπρόσωπος της «παλιάς φρουράς» των ιστορικών μουσικών της Ανατολής, σπάει το φράγμα της δεξιοτεχνίας και του εντυπωσιασμού και γίνεται στα υψηλότερα επίπεδα της τέχνης. Η μουσική του, αληθινή μυσταγωγία, αποτελεί σπουδαίο πολιτιστικό τεκμήριο. Μας δίνει την ευκαιρία να κάνουμε ένα ακόμη βήμα στη γνωριμία της μουσικής των γειτόνων μας, και, μέσω αυτής, να γνωρίσουμε και κομμάτια της δικής μας μουσικής παράδοσης, λόγιας και λαϊκής.

Erol Deran is one of the greatest Turkish musicians and one of the most exceptional kanun players in the East. He comes from a renowned family of musicians from Istanbul. Since 1957 he has been a member of the State Radio Orchestra of Istanbul and since 1975 he has taught at the University of Music in Istanbul. He is also a well-known painter, having several one-man shows to his credit. A unique representative of the «old guard» of Eastern musicians, he breaks the barrier of virtuosity and display and attains the highest levels of art. His music, a true initiation, is an important cultural document. It gives us the opportunity, here in Greece, to make another step closer to knowing the music of our neighbours, and through it, to know parts of our own musical tradition, both popular and classical.

Έρευνα - συλλογή υλικού, ζήτηση και επιμέλεια έκδοσης: Κυριάκος Καλαϊτζίδης

(P)+ © 1998 ΕΙΣ ΧΟΡΔΑΣ

ΕΙΣ ΧΟΡΔΑΣ - Αποστολή Κωνσταντινούπολης - Νέοι Ημιμόνοιχοι - Ρεζιμισμός

7.2. Yazılı Basında Hakkında Çıkan Yazılar

“To orama” gazetesini - Cumartesi 15.03.97

“En Chordais” San ’at Kuruluşun’ dan yeni konser serisi:

“AKDENİZ’İN BÜYÜK USTALARI”

“En Chordais” Kuruluşu “Akdeniz’in büyük ustaları” adı ile yeni bir konser serisi başlatıyor. Akdeniz bölgesinden katılacak büyük müzik ustalar bu serisine, kanun ustası ve İstanbul Müzik Üniversitesi’nde profesörü olan Erol Deran ’ın konseri ile açılacak. Sonra başka ülkelerden gelen ustalar takip edecek.

Konser, “MİLOS” ’un “Apothiki” salonunda, Çarşamba 19 Mart saat 9’da gerçekleştirilecek.

Νέος κύκλος συναυλιών
από την Καλλιτεχνική Εταιρεία “ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ”

Μεγάλοι δεξιότητες της Μεσογείου

Ένα νέο κύκλο συναυλιών εγκαινιάζει η καλλιτεχνική εταιρεία “ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ” με το γενικό τίτλο:

ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Τη σειρά των συναυλιών στην οποία θα συμμετάσχουν κορυφαίοι δεξιότητες της μουσικής της Μεσογείου ανοίγει ο δεξιότητες στο κανονάκι, καθηγητής στο μουσικό πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, ΕΡΟΛ ΝΤΕΡΑ. Θα ακολουθήσουν δεξιότητες μουσικοί από άλλες χώρες.

Η συναυλία θα γίνει στο ΜΥΛΟ την Τετάρτη 19 Μαρτίου στην αίθουσα ΑΠΟΘΗΚΗ, στις 9.00μ.μ.

7.4.

**Ο ΕΡΟΛ ΝΤΕΡΑΝ
ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ
ΣΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΗ
ΤΟΥ «ΜΥΛΟΥ»**

Με τον Ερόλ Ντεράν, έναν από τους κορυφαίους Τούρκους μουσικούς, ξεκινάει σήμερα στη Αποθήκη του "Μύλου" η σειρά "Μεγάλοι δεξιοτέχνες της Μεσογείου". Η σειρά, που είναι παραγωγή της σχολής παραδοσιακής και βυζαντινής μουσικής "Εν χορδαίς", περιλαμβάνει συναυλίες οι οποίες θα παρουσιασθούν τόσο στη Θεσσαλονίκη, όσο και σε άλλες πόλεις. Οι συναυλίες του Ερόλ Ντεράν, που είναι ίσως ο καλύτερος κανονίστας της ανατολής, αποτελούν ευκαιρία για να προσεγγίσουμε τη μουσική των γειτόνων μας, αλλά και να γνωρίσουμε κομμάτια της δικής μας μουσικής, λόγιας και λαϊκής. Η μουσική του, ως μοναδικού εκπροσώπου της "παλαιάς φρουράς" των ιστορικών μουσικών της ανατολής, κινείται στα υψηλότερα επίπεδα της τέχνης.

Γεννημένος το 1937, ο Ερόλ Ντεράν διδάχθηκε αρχικώς ούτι από τον πατέρα του. Σπούδασε αρχιτεκτονική και εργάζεται στην τουρκική ραδιοφωνία και το μουσικό πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης. Στην πατρίδα του είναι γνωστός και ως ζωγράφος, με αρκετές ατομικές εκθέσεις στο ενεργητικό του.

Η συναυλία του δεξιοτέχνη στο κανονάκι αρχίζει στις 9 το βράδυ και γίνεται με την υποστήριξη του 9,58 FM των εκδόσεων "Μυθονία" και σε συνεργασία με το μουσείο ελληνικών λαϊκών μουσικών οργάνων - συλλογή Φοίβου Ανάγειανάκη.

“Orient klasik müziği”

Kanun ustası başta olmak üzere, ressam ve İstanbul Müzik Üniversitesinde profesördür. Süphesiz çok yetenekli olan Erol Deran, en fazla önem verdiği iş, Yunanistan’da da “Bosphorus” grubundan takdim edildiği gibi, Akdeniz’in san’at müziğidir. “En chordais” kuruluşunun yeni bir konser serisini açarak, bugün “Milos” ’un “Apothiki” salonunda sahneye çıkıyor.

● Ανατολίτικη κλασική μουσική

Είναι δεξιότηχνης στο κανονάκι, ζωγράφος και καθηγητής στο Μουσικό Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης. Ο Τούρκος μουσικός **Ερόλ Ντεράν** διαθέτει σίγουρα αρκετά-προσόντα, με τη λόγια μουσική της Ανατολικής Μεσογείου να βρίσκεται στο επίκεντρο της δούλειάς του, όπως αυτή παρουσιάστηκε και στην Ελλάδα μέσα από το συγκρότημα «**Βόσπορος**». Εμφανίζεται σήμερα στην «**Αποθήκη**» του «**Μύλου**», εγκαινιάζοντας έναν κύκλο συναυλιών της καλλιτεχνικής εταιρείας «**Εν Χορδαίς**».

7.3. Katıldığı Konser ve Festivallerin Afiş ve Programları

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İSTANBUL

DEVLET
KLÂSİK TÜRK MÜZİĞİ
KOROSU

KONSERİ

ŞEF
Devlet Sanatçısı
Prof. Dr. NEVZAD ATLIĞ

SOLİSTLER
EROL DERAN (Kanun)
AYLÂ BÜYÜKATAMAN

31 MART 1991 Pazar Saat : 11.30

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
KONSER SALONU

7.7.

T. C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

İSTANBUL
DEVLET
KLÂSİK TÜRK MÜZİĞİ
KOROSU
KONSERİ

ŞEF
Devlet Sanatçısı
Prof. Dr. NEVZAD ATLIĞ

SOLİSTLER
EROL DERAN (Kanun)
(Misafir Sanatçı)
AYLÂ BÜYÜKATAMAN

12 Mart 1989 PAZAR Saat: 11.30

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
KONSER SALONU

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI

İSTANBUL
DEVLET
KLÂSİK TÜRK MÜZİĞİ
KOROSU
KONSERİ

ŞEF

Devlet Sanatçısı

Prof. Dr. NEVZAD ATLIĞ

S O L İ S T L E R

EROL DERAN (Kanun)
(Misafir Sanatçı)

AYLÂ BÜYÜKATAMAN

14 OCAK 1990 PAZAR SAAT: 11.30

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
KONSER SALONU

COMPAGNIE RENAUD-BARRAULT

Théâtre du Rond-Point

Av. Franklin-Roosevelt, 75008 Paris.

Location: Tél. 256.70.80

LA CEREMONIE DES DERVICHES TOURNEURS
LES MEVLEVIS D'ISTANBUL

VENDREDI 26 JUIN à 18h30

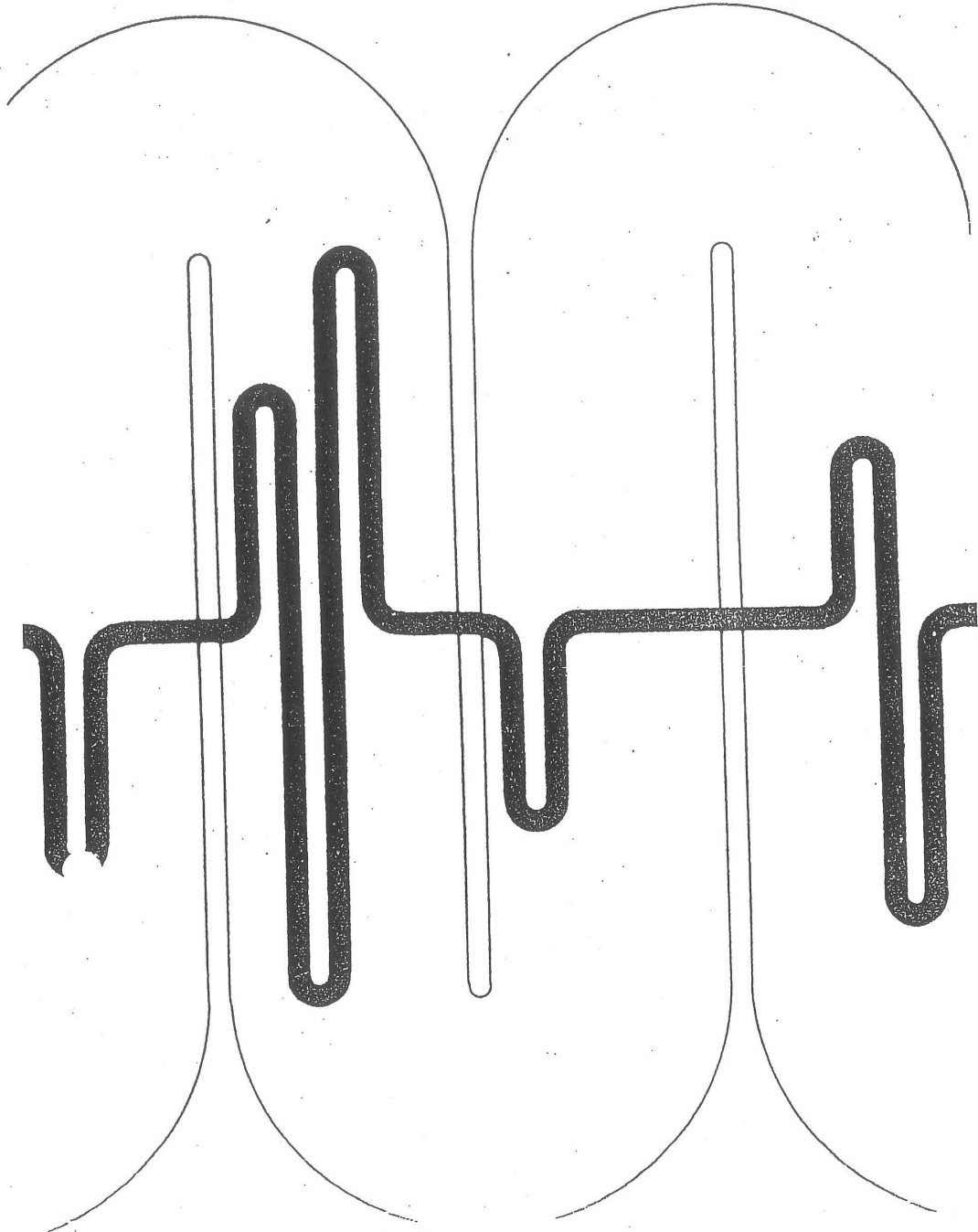
SAMEDI 27 JUIN à 15h

7.10.

Musik im 20. Jahrhundert

28. — 31. Mai 1981

7.11.

1er Festival
International
Montpellier
Danse
3 - 19 juillet
1981

Cour Jacques Cœur

samedi 4 juillet à 22 h

Les Derviches
Tourneurs d'Istanbul

sous la direction du Maître : Ahmed Bican Kasabogh

7.12.

7.13.

ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ

Η Σχολή παραδοσιακής και Βυζαντινής μουσικής "ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ" αναγνωρισμένη από το Υπουργείο Πολιτισμού ως προς το δεύτερο σκέλος, ιδρύθηκε το 1994 και φοιτούν κατά μέσον όρο κάθε χρόνο εκατό μαθητές.

Το "ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ" δραστηριοποιείται στον τομέα της οργάνωσης συναυλιών τόσο στο δικό του χώρο όσο και στους λοιπούς συναυλιακούς χώρους της Θεσσαλονίκης. Στην αίθουσα της σχολής έχει οργανώσει και φιλοξενήσει εκδηλώσεις ποικίλου περιεχομένου: εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας, διαλέξεις, παρουσιάσεις δίσκων και βιβλίων. Με τη συναυλία του Erol Deran εγκαινιάζει τη σειρά "Μεγάλοι Δεξιοτέχνες της Μεσογείου", που θα πραγματοποιηθούν στην πόλη μας και σε άλλες πόλεις.

Το συγκρότημα παραδοσιακής μουσικής "ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ" λαμβάνει μέρος σε συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ προετοιμάζεται για τις εαρινές και καλοκαιρινές συναυλίες. Σύντομα θα κυκλοφορήσει η πρώτη του δισκογραφική απόπειρα κυρίως με συνθέσεις μελών του συγκροτήματος.

Το εκδοτικό τμήμα, μετά την κυκλοφορία της Μεθόδου για το Ούτι, πολύ σύντομα κυκλοφορεί δύο μουσικές παραγωγές ήχου σε ψηφιακή καταγραφή.

ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ

Αστική μη κερδοσκοπική Καλλιτεχνική Εταιρεία
Σχολή Παραδοσιακής και Βυζαντινής μουσικής
Ιπποδρόμου 4 Τ.Κ. 546 21, Θεσσαλονίκη
Τηλ. - Fax.: 282.248, 283-471

ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

EROL DERAN

ΚΑΝΟΝΑΚΙ

ΜΥΛΟΣ ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19-3-1997,
ΩΡΑ 9.00 μ.μ.

Παραγωγή: ΕΝ ΧΟΡΔΑΙΣ

Με την υποστήριξη

Γραφικές Τέχνες
Έκδόσεις
ΜΥΓΔΟΝΙΑ
τηλ. 754.254

Με την συνεργασία του Μουσείου Ελληνικών Λαϊκών
Μουσικών Οργάνων - Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη.

7.14.

ODEON
THEATRE NATIONAL
 DIRECTION Jacques TOJA SAISON 81/82

dimanche 28 et lundi 29 mars
 à 20 h 30

LE THÉÂTRE NATIONAL DE L'ODÉON
 et
 L'ASSOCIATION MEVLANA
 présentent

Les Derviches tourneurs d'Istamboul

Rituel « MEVLEVI »
 Cérémonie Soufi

MUSICIENS

Kudsi ERGÜNER, chef de musique,
 joueur de ney (*flûte*)
 Süleyman ERGÜNER, ney
 Cüneyd ORHON, kemençe (*vielle*)
 İhsan ÖZGEN, kemençe
 Erol DERAN, kanun (*cithare*)
 Necip GÜLSES, tambur (*luth turc*)
 Nezih ÜZEL, kudum (*tambours*)
 Necdet TANLAK, kudum
 İzzet ESKİDEMİR, halile (*cymbales*)

CHANTEURS

Receb BIRGIT, Rıza RIT,
 Ertan ERSOYLU, Rahmi SONMEZOCAK,
 Bekir SITKİSEZGIN, Kemal TEZERGİL

DANSEURS

Ahmed Bican KASABOĞLU, chef de danse,
 Mahmud OMAG, Nail KESOVA,
 Ercüment ERGENE, Bulent ERGENE,
 Mustafa PEKER, Mehmet BALAK,
 Selahaddin SENYUZ, Hâlit İNÇİ,
 Kemal HOZMEN, Fahir ZULFIKAR

7.15.

INTERNATIONALES
 INSTITUT FÜR
 VERGLEICHENDE
 MUSIKSTUDIEN
 BERLIN

SUFI
SUFI
SUFI
SUFI

FESTIVAL
 TRADITIONELLER
 MUSIK '81
 BERLIN
 19. BIS 28. JUNI

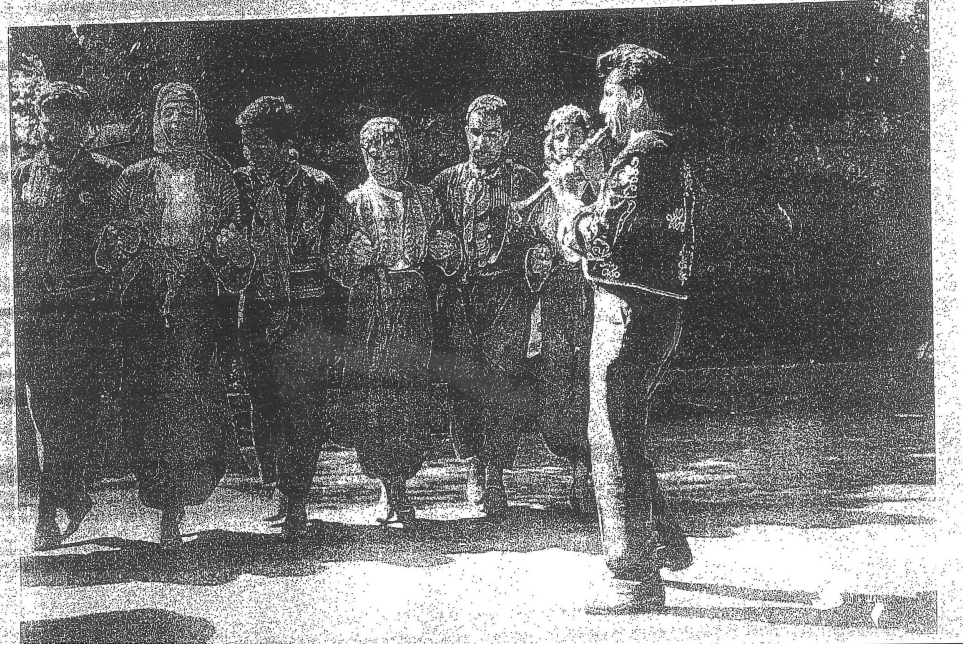
7.16.

7.4 Plak Kapakları

LA TURQUIE

AVEC NEVIN GÜLER, YASAR ÖZEL ET HAYRI TÖMER
ACCOMPAGNES PAR ÖZDEMİR BOSTAN (UD), ERGİL DERHAN (KAHUN),
YÜCEL ASAN (KEMAN), HAYRI TÖMER (NEY)

7.17.

7.18.

8. ÖZGEÇMİŞ

1984 yılında İstanbul'da doğdu. 1996 yılında başladığı İ.T.Ü. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Çalgı Bölümü orta öğretim devresinden 2003'te mezun oldu ve lisans eğitimine aynı bölümde devam etti. 2008 yılında çalgı bölümünden mezun oldu.

Kanun eğitimi sırasında M. İhsan Özer, Ş. Şehvar Beşiroğlu ve Erol Deran ile çalışmıştır.

2009 yılından itibaren aynı kurumda öğretim görevlisi olarak kanun eğitimi vermektedir.